

Déliab

20
FILLER

A.M.N. HÜZEL
MAGYARORSZÁG

32. SZÁM

Déry Sári

Royal Revüszínház :

SZIVÁRVÁNY

(Fekete felv.)

RADIOMŰSOR
AUGUSZTUS 10-TŐL 16-IG

NYÁR

XVI. évf.

De

Kállay
Jenő ku
a debr

Tizen
kapit
egytem
a mag
gyűjtse
magyar
tete ho
Egyete
ból szü
nak sz
akik a
kodásá
ismerik

Szinyei

Déli báb

Színházi szelvény

Felelős szerkesztő:

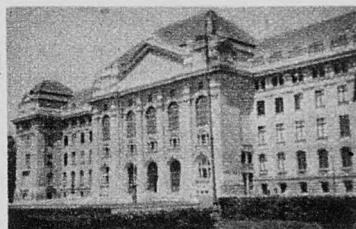
BIBÓ LAJOS *

Szerkesztő:

DÁLOKY JÁNOS

Megjelenik minden szombaton

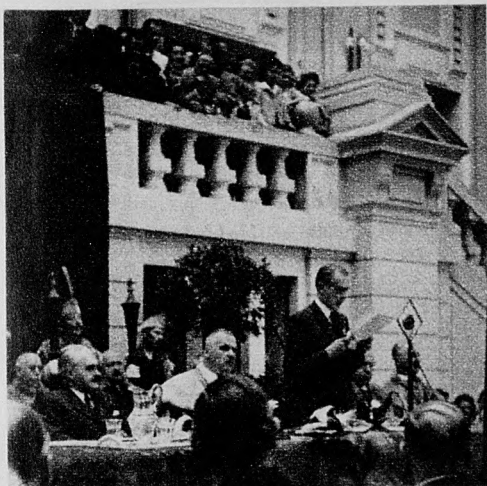
Debreceni Nyári Egyetem

Kállay Miklós miniszterelnök és Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter jelenlétében kezdődött meg a debreceni Nyári Egyetem XVI. évfolyama

Tizenhat évvel ezelőtt nyitotta meg kapuit először a nagymultú debreceni egyetem, hogy nyári előadássorozatain a magyar hallgatóság mellett összegyűjtse azokat a külföldieket, akiket a magyar föld és a magyar kultúra szeretete hozott Magyarországra. A Nyári Egyetem gondolata abból az elgondolásból született meg, hogy Magyarországnak szüksége van külföldi barátokra, akik a közvetlen átélés melegével, ragaszkodásával szeretnek bennünket, megismerik, megkedvelik hazánkat és támo-

gatják törekvéseinket. Elsősorban tehát a „hungarologia“ volt a cél, kultúránk megmutatása, amelyről meglehetősen hamis fogalma volt a külföldnek. Már az első néhány év is bizonyította, hogy a Nyári Egyetem gondolata életképes, úgyhogy hamarosan a másik két város is követte a debreceni példát. Sok ezer külföldi barátot szereztünk a debreceni Nyári Egyetem révén, akik háromhetes Magyarországon tartózkodásuk után felejthetetlen emlékekkel búcsúztak Debrecentől és Magyarországtól.

Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter megnyitóbeszédét mondja

Kállay Miklós miniszterelnök tartotta a Nyári Egyetem megnyitó előadását

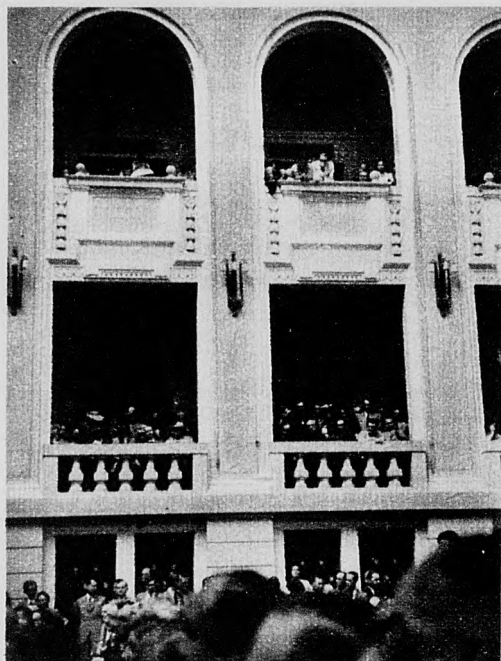
Az egyetemi tanács tagjai. Az egyetem rektorától jobbra a miniszterelnök, balra a kultuszminiszter

A debreceni Nyári Egyetem eredményekben gazdag tizenöt éve után külsőségekben is olyan nagyszerű indulással kezdődött a tizenhatodik évfolyam, hogy az egyetemes magyar kultúra szempontjából is hosszú időre felejthetetlen maradt. Közel ezer hallgató és érdeklődő jelenlétében Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter nyitotta meg augusztus 1-én, szombaton délelőtt a Nyári Egyetemet. A kultuszminiszter üdvözölte a miniszterelnököt, a hallgatóságot, majd beszédében Debrecen multjára hivatkozva, méltatta a nyári egyetem jelentőségét. A magyar vitézség és a magyar művelődés elválaszthatatlan egységéről beszélt a miniszter és szavait a helyeslés dörgő tapsa szakította meg néha percekre.

— Különösen fontosnak tartom — foglalta össze beszédének gondolatmenetét a miniszter, — *hogy mindezt éppen ma állapítsuk meg, midőn szövetségeseinkkel karöltve a világ egyik legnagyobb csatáját vívjuk. Nemcsak honvédeink állanak helyt az orosz mezőkön és vívják ki*

bajtársaink és barátaink egyre fokozódó elismerését, hanem itt, Debrecenben meggyújtjuk a magyar szellem fátylóját is, hírül adjuk mindenkinek, hogy amint a magyar kard tevékeny részt vesz majd az új Európáért folyó áldozatos harcban, úgy a magyar szellem is részt vesz majd az új Európa felépítésének ugyan-csak gigászi művében... És ahogyan megállja helyét most a népek nagy csatájában, meg fogja állni helyét a béke küzdelmeiben is.

A megnyitó közönsége az emeleti folyosókat is megtöltötte

A kultuszminiszter megnyitó beszéde után Kállay miniszterelnök tartotta meg ünnepi előadását „Európa és a magyar-ság” címmel. A miniszterelnök mélyen-szántó gondolatait a következő szavakkal fejezte be:

— *A magyar hivatás: résztvenni barátainkkal együtt abban a küzdelemben, amely a jobb, az emberibb, a magyar-nak valóbb Európát ki fogja alakítani.*

A közönség. Az első sorban Lossonczy István közellátásügyi miniszter, Stauss Georg Emil, a német birodalmi ülés alelnöke, Anfuso budapesti olasz követ és az előkelőségek

Mert E
van mé
mások
akarunk

Ezutá
temen
célkitűz
lyam c
németsz
folyamá
csey Sá

A Nyári Egyetem díjánál

Hankiss Egyetem tónál

A hort

Mert Európában való részvételünknek van még egy döntő tényezője: hogy soha mások nem voltunk és mások lenni nem akarunk, mint magyarok!

Ezután Flachbart Ernő a Nyári Egyetemen rendezett nemzetiségi tanfolyam célkitűzéseit, Mihelics Vid a sajtótanfolyam célját, Pukánszky Béla pedig a német szakos tanárok továbbképző tanfolyamának programját ismertette. Kölcsey Sándor polgármester a város nevé-

A külföldi hallgatóknak addig kérték a dalias csikósokat, amíg elvitték őket egy kis sétalovaglásra

A Nyári Egyetem hallgatói a hortobágyi hídnál a csikósok mutatványaiban gyönyörködnek

ben üdvözölte a Nyári Egyetem vendégeit és hallgatóságát s végül Hankiss János, a Nyári Egyetem igazgatója zárta be a megnyitó ünnepséget.

A fényes megnyitóünnepség után megkezdődött a Nyári Egyetem programszerű munkája, amelyet érdekes kirándulások, előadások fűszereznek. Elsőnek vasárnap délután félezernél több hallgató látogatta meg a Hortobágyot, ahonnan különösen a külföldieket alig lehetett elesalogatni, annyira megszerették az érdekes és számukra egzotikusan újszerű környezetet. A hortobágyi csárdában nagyszerű táncos uzsonna fejezte be a kitűnően sikerült kirándulást. A debreceni Nyári Egyetem tizenhatodik éve a lehető legbiztatóbb előjelekkel indult. Biztosra vehetjük, hogy a Nyári Egyetem befejezése után néhány száz külföldi baráttal ismét többen gondolnak szeretettel, ragaszkodással a Magyarországon eltöltött felejthetetlen napokra.

DÁLOKY JÁNOS

Hankiss János egyetemi tanár, a Nyári Egyetem igazgatója olasz és német hallgatóknak magyarázza a hortobágyi életet

A hortobágyi kirándulás befejező jelenete: általános csárdás!

Társulati ülés a Nemzetiben

A próbák is megindultak a színházban

Németh Antal dr. megnyitóbeszéde a színház tagjai előtt

Major, Timár, Mátrai Erzsi, Nagy Adorján és Fábry Zoltán az „Országépítő” első próbáján

Olthy Magda németországi élményeit meséli a társalgóban Lázár Gidának, Szörényinek és Pethesnek

Lukács Margit, Gobbi Hilda és Bernemissza Éva a jövőhónapi műsortervet tanulmányozva

DÉRY SÁRI

A Royal Revűszínházban!

Jelenet a Paradicsomból:
Alma a fa alatt...
(Bárczy Kató és Déry Sári)

Megindult az 1942-43-as színházi szezon!

A Royal Revűszínház *Szivárvány* című tarka, hangulatos revüműsora nyitotta meg a bemutatók sorát. A műsor eseménye természetesen az új primadonna: Déry Sári, aki nemcsak mint nő gyönyörű, hanem mint revűprimadonna is modern és tökéletes fegyverzetben ragyog. A hangja friss, kedves és közvetlen, de művészi csiszoltságban messze túlszárnyalja a revűszínpad kívánalmait. Déry Sáriban európai nivójú primadonnát talált színháza számára Heinemann mester. Ezt ő maga is jól tudja, mert a primadonna köré tervezett dekoráció sem vallana szégyent az európai revűszínpadokon. Különösen a paradicsomi díszlet ragyogó és valóban revűszerű a habaneratánc elképzelése és kivitelezése is.

Heinemann Sári szerzője...
Sári szerzője...
juk Rév Erzsébet...
mint prózaíró...
nőt mint...
virtuózt, akinek...
Fodor Artúr...
dicséretünk...
vét, aki másképp...
tette a közönség...

A kitűnő...
moló kutya...
összead, ki...
is „fejből“

A Royal Revűszínház...
mint revű...
közönség sz...
sz...
sz...

Rév Erzsébet mint görög szobalány

Heinemann Sándor bőkezűsége nem merült ki Déry Sári szerződésével. A hölgy szereplőgárdájában ott látjuk Rév Erzsi kedves, finom arccsókáját, Bárezy Katót, mint prózai primadonnát, Nagy. Ancit, a kitűnő énekesnőt mint „új szerzemény“-t. Utassy Jenőt, a táncvirtuózt, akinek szteppszáma után percekig zúgott a taps. Fodor Artúrt, T. Szabó Lászlót, Óváry Tibort kell még dicsérnünk és természetesen Kőrössy Zoltán mókázó kedvét, aki már kassai színházigazgatói minőségben nevette a közönséget.

A kitűnő artistaszámok közül is kiemelkedik a számoló kutya bámulatraméltó mutatványa, „aki“ nemesak összead, kivon és szoroz, hanem történelmi évszámokat is „fejből“ tud.

A Royal Revüszínház új műsora igazán ragyogó, mint revü, szemkápráztató és mint szórakozás?... — A közönség szinte percenként csattogtatta a tenyerét.

(h.) Déry Sári mint Pompadour

Rév Erzsi
mint görög
szobalány

Déry Sári és
Utassy Jenő
tűzes Habane-
rát táncol

és a szerelemről beszél

Nevet.

— Siker? Az emberek biztosan megérik rajtam, hogy minden kis dolognak örülni tudok. Nemcsak a táncnak, a munkának, a pihenésnek, a jó kis szabad perceknak is. De különben is tiszta gyönyörűség ez a szigeti nyaralás. Jaj, nézze csak meg az arcom. Nem dagadt kicsit?

Dehogy dagadt ez a meissen nipp-arcocska.

— Mert éjszaka rettenetesen fájt a fogam. Olyan törökösre bugyoláltam magam kendőikkel, hogy senki nem ismert volna rám.

— Hát hogy nyaral Melinda itt a Szigeten? Mi újság megírandó nagy tánckönyve körül?

— Oh, ezzel a könyvvel tévedés történt. Nem könyvet írok a táncról, hanem aforizmákat.

— Tyúha. Aforizmak. Ide belőle egyet, hadd jegyezzük fel, ha csak ideiglenesen is az utókornak.

Melinda homlokát ráncolja.

— Több jó van, de várjon csak, talán ez lesz a legjobb. „A rossz házasság olyan, mint a rossz táncospár. Együtt járja, de nem tart lépést egymással.”

— Honnan vette ezt az aforizma-tapasztatatot?

— Emberek között élek — mondja nagykomolyan, — és mindent jól megnézek magamnak. Megvan a véleményem a házasságról, a szerelemről, az életről is.

— Hát beszéljünk a szerelemről.

— Jó dolog lehet, csak nem szabad erőltetni. Az embernek szépen, okosan várni kell rá, aztán, amikor itt van, hát nagyon kell örülni neki. Ezen a téren nincsenek problémáim, férjhez menni azt hiszem még nagyon ráérek. Ne felejtse el, hogy nekünk van egy másik lovagunk is, amely állandó lekötöttséget követel. A tánc. Imádom a táncot, nemcsak a színpadon, szabad időmben is. Különösen a slow-foxot szeretem. Azonkívül ott vagyok minden táncmatinén. Látta Harald Kreutzberget? Milyen csodálatos ott, amikor eltáncolja Orfeus fájdalmát Euridike halála felett. Egy ezüstálarc jelképezi a halott leányt s a bánat violaszín fátyla alatt mintha ott lebegne Euridike teste. Tökéletes volt.

Elmondjuk neki, hogy amikor Millos Aurél Pesten járt, nagyon dicsérte őt. Jóleső pirulással hallgatja Millos remek kritikáját.

— Én is nagyon nagyra becsülöm Millos Aurélt. Boldog voltam, hogy betanításával táncolhattam a Prometheus teremtésményeiben s csak azt sajnáltam, hogy ő nem táncolt. De most ősszel megcsinálja nálunk Petruskát, amivel a római Operában világsikere volt. Majd meglátja, hogy milyen nagyszerű táncos.

Itt van a fényképész. Megyünk ki a romokhoz fényképezni. Arany fény remeg a fák sötétzöld lombján s ahogy balerinához illő könnyű mozdulatokkal fentterem egy-egy romfal tetején, kedves anakronizmus lesz a kép.

— Ide szoktam elbujni a romok közé egy-egy könyvvel a kezemben. Legutóbb itt olvastam végig Lin Yutang „Egy múltó pillanat” című könyvét. Tele van az ázsiai világ különös, nyugtalanító filozófiájával. Már csak ezért is szeretem. A táncon kívül a legszebb dolog a filozófia.

Be kell vallani, hogy esinosabb filozófussal még nem igen találkoztunk. Az Ottrubay-rajongóknak így most elárulunk egy titkot.

Melinda annak küld legszívesebben autogrammos dedikált fényképet, aki egy Nietzsche-, Kant- vagy Schopenhauer-képmást küld neki. Mert biztos, hogy Charles Boyer, Jávor Pál, Heesters képei helyett ezeket rajzszögezi ki operai öltözőjében.

GYÖRGY LÁSZLÓ

... harmadik képen már csak a jobbkez hajlik lágyan a szív felé (Bereth-képek)

Görög tánc a zárda romjai között. Így indul az első mozdulat...

amely a másodikban alázatos szépségbe ívelés és a...

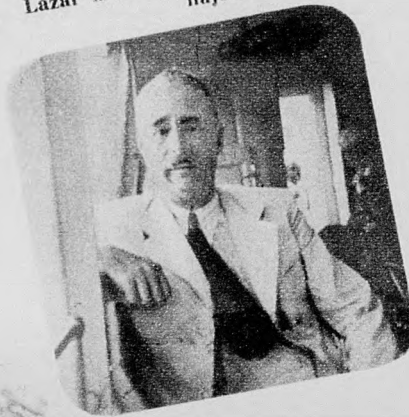
Balaton-i Képeolap

Bárdossy Mária, Bárdossy László volt miniszterelnök huga Balatonfüreden nyaral

Lázár Mária Füred és Tihany közt a hajón

Nyírő József Slófokon (Kinizsi Andor felv.)

Egyévi hosszú távollét után újra dimbesdombos keblére ölelt nyári nagy szerelmem: a Badacsony. Tudom jól, hogy nem volt hű hozzám az egyévi távollét alatt, mutogatta magát: dombjait, lankáit sokaknak, mégsem érzek semmi féltékenységet iránta, mert nekem is juttat kacér magából bőven.

Kitűnő szórakozásaink közül kimagaslik a dívatos szabadtéri játékok legszórakoztatóbbja: a nyárson sütögető folytatólagos előadásorozat, mely délután kezdődik, és a harmadik felvonás belenyúl a késő holdvilágos éjtszakába. Az előadás statisztái a jelenlévő meghívottak. Primadonna: a csodálatos zamatú badacsonyi bor, melynek érkezéséig igen sok nyárson sült hívatott arra, hogy a primadonnát kellő módon fogadni és ünnepelni tudjuk.

Az előadás helyi nevezetessége Mőrocz bácsi, a pincét ötven évi óta rendben dézsmáló vincellér — napi négy liter befogadó-képességgel. Ezt a mennyiséget szavahibető tanúk szerint hosszú idők óta naponként hiánytalanul beszívja, mégpedig ugyanabból a „kehelyből”, a megfakult zöldesszínű pörge kalapjából. Jó házigazdához illően mindannyiunkat megkínál az idő viszontagságát magán viselő kalap-kupájából és nagy illetlenségnek számít őt visszautasítani. Békeségi okokból hörpintünk belőle rövidebbet-

hosszabbat. A barátság így gyorsan bekövetkezik, és ennek bizonyágaképpen Mőrocz bácsi nótába kezd. Egy király, egy cigány, egy nóta, egy pohár analógia. Pethes Sanyi barátunk jókedv és mókázás közben kiadja magát raffiaügynöknek és megígéri, hogy Pestről vagonszámra küld majd majd raffiát, mert ez hiányzik csak Mőrocz bácsinak. Miután mindannyian megittuk a magunk adagját, Mőrocz bácsi kettőnk-háromkét is, mindannyiunkat haza kell kísérni.

*
Az elmúlt hét egyik napsugaras délutánján, a badacsonyi kirándulóhajó megérkezése után hatalmas tömeg verődött össze a fonyódi Kerbólt-cukrászda előtt. A nagy tömeg érdeklődésének középpontjában két exotikus kiránduló ült,

A klesi Timár Józsi-ka, azaz Jojó, hajóskapitányi díszben

a színház... zönség ké... roninja: J... vezér (Tir... és hű k... hősies Mot... thes Sánd...

— Ével... csábított... bennünke... ton mellé... a magyar... a Badacso... minden... munkája... legédeseb... mas pi... mondja é... kel Juran... tunk, a n... Mototocsi... helyeslése

Bajor Gizi vendégei...

a színházlátogató közönség két kedvencroninja: Juranosuké vezér (Timár József) és hú kísérlője, a böles Mototocsi (Pethes Sándor).

— Évekkel ezelött csábított először bennünket a Balaton mellé, Tomajra a magyar Fuzsijama, a Badacsony és azóta minden esztendő munkája után itt a legédesebb a nyugalmas pihenés — mondja ég szemekkel Juranosuké barátunk, a mókáskedvű Mototocsi mosolygós helyeslése közben.

Nomadizálás Badacsonytomaj környékén: Timár, Kovács Aliz, Apáti, Pethes Sanyi és Sebők István, a „Délbáb” tudósítója

A Roninok kínese két japán szereplője: Timár József és Pethes. A fiatal Peer Gynt (Apáti Imre) pedig északról keveredett Tomajba

Örömmel üdvözöljük a társasághoz elkésve érkező fiatal Peer Gyntöt (Apáti Imre), aki messze hazájából nyaranként szintén ideutazik.

Bőséges, hosszú uzsonna után Németh „Jancsika”, a fonyódiak nehézsúlyú Jack Hiltonja elvezet bennünket a híres fonyódi kilátóhoz.

A Badacsony mellett nyaral, Csobáncon Tolnay Klári férjével, Ráthonyi Ákossal együtt. Badacsonyban piheni ki berlini filmfáradalmait Kelly Anna, ugyanitt láttuk a híres Kisfaludy-házban Bilicsi Tivadart, Páykiss Dórát, Várkonyi Zoltánt, Ungvári Lászlót és Hertelendy Istvánt. Nyiró József Siófokon készül új regényére és filmjére, Németh László Földvárótt nyaral rézbarnára sült népes családjával, Mécs Alajos, a kitűnő japán-kutató Alsóórsön tanulmányozza a távolkeleti hadijelentéseket, Fűreden találkoztunk Szitnyay Zoltánnal, a kiváló regényíróval.

Sebők István

Bajor Gizi így fogadja a vendégeket földvári nyaralójában

Németh László legújabb képe Földváróttól

Két vándorle-gény a péküzlet ajtajában: Ungvári László és Várkonyi Zoltán (a zsákokban kenyérjegyek vannak)

Nagy Sándor dr., a Hunnia Igazgatója, Sándor György mérnök és Greguss Zoltán

A KULISSZA MÖGÖTT

Ebben az évadban a Vígszínház elsősorban magyar szerzők bemutatására állította be programját. Elsősorban a Nemzeti Színházban oly nagy sikert aratott „Törtelők” szerzőjével, Illés Endrével kötöttek szerződést erre a szezonra. Illés Endre új társadalmi színművel lepi meg első elit színházunk közönségét. A Vígszínházban mutatkozik be drámaíróként Dallos Sándor is, aki népi témájú prózájával szerzett magának elismerést. Hubay Miklóssal kötöttek még szerződést új darabra vonatkozóan és terbevelték Jean Giono francia író egyik drámájának lefordítását.

Mészáros Erzsébet Ujvidéken szerepelt őszinte sikerrel (Fekete foto)

Augusztus 6-án, esütőrtökön délelőtt tartotta a Vígszínház szezonnyitó társulati gyűlését. Pénteken már próbát is tartanak Móra Ferenc darabjából, amelyet szeptember 4-én vizsnek a sajtópróbára közönsége elé. Azonban mivel szeptember 11-én a párhuzamos műsoradás miatt szükségük van egy második darabra is, ekkor tartják meg Yvan Noe francia szerző „Christiane” című színművének sajtópróbáját. Augusztus 19-től 23-ig a Nemzetközi Vásár közönségének tartanak előadásokat a következő rendben: Augusztus 19-én, szerdán a „Naplemente előtt”, 20-án és 21-én a „Tábornok”, 22-én és 23-án a „Naplemente előtt” kerül sorra.

Ajtay Andor még mindig nem írta alá a vígszínházi szerződést. Az igazgatóság és a kitünő művész között anyagi differenciák mutatkoznak. Ha néhány napon belül nem jutnak eredményre, választott bíróság dönt az ügyben.

Szende Mária, a Madách Színház új erőssége a színháznívítás előtt Szovátán gyűjt erőt az új évadra

Borszéki Ferenc, a Székely Regős Csoport énekművésze az erdélyi fürdőköön énekel

Augusztus 1-én tíz órakor a Nemzeti Színház teljes társulata egybegyűlt az új évad megnyitására. A gyűlés végével az évad két halottjának, Petheő Attilának és Zádor Gyöngyinek öltözöszta-

lára csokrot helyeztek. Ezek után megkezdték Kós Károly „Országépítő” című Szent István-dramájának próbáit. Az országalapító királyunk alakját Timár József kelti életre és a másik vezető férfszerepet, Csanád püspököt Kovács Károly játssza. *

Nagykovácsi Ilona a Kékesen nyaral. *

Könyv készül a Kormányzó-helyettes Urról, Marchis György, az északi nyelvek tudós professzora írja az egyik könyvkiadóvállalat részére. A 25 fényképes melléklettel díszített könyv már a teljes befejezés előtt állt, azonban a

Sztáray Gréte, a kitünő erdélyi előadóművész nő több előadásán szerepelt sikerrel (Foto Forrai)

szerző értesülve arról, hogy a Főméltóságú Ur résztvesz a szovjet légi harcokban, egyelőre piheneti munkáját, mert fel akarja dolgozni a nagy magyar repülő haditényeit is. *

A Madách Színház a következő évadban Hermann Bahrnak, a Kamaraszínházban bemutatott „Koncert” című darabjával Budapesten megkedvelt szerzőnek egyik érdekes darabját mutatja be. Címe: Josephin. Napoleon nagy szerelméről szól. Az első felvonás a fiatal Napoleont mutatja be. Ekkor veszi el Josephint. Az egész darabnak az az érdekessége, hogy különleges bizonyítékul szolgál: mennyire nem ismerik fel a nők a zenit.

Ével
ország
a N
tünd
tudv
elej
más
film

Kedves
Első fil
ban forgat
Fekete Má
vel játszo
Címe: „In
pokol) s a
ga Pavolin
izben végig
közönség
várja ennel
nek a be

A „Sarg
nagyobb
Nazionale
másik fil
amelyet
című vilá
nak „Carr
készítene
olasz tiszt

Érdekes képeket és levelet kaptunk Olaszországból Jávor Páltól, a Nemzeti Színház kitűnő művészetől, aki tudvalevőleg már a nyár eleje óta Rómában és más olasz városokban filmezik.

Kedves Délibáb!

Első filmemet még júniusban forgatták s abban Tasnádi Fekete Máriával és Giachetti-vel játszottuk a főszerepeket. Címe: „Inferno giallo” (Sárga pokol) s annak felvételeit maga Pavolini miniszter is több ízben végignézte. Az olasz mozi-közönség nagy érdeklődéssel várja ennek a nagyszabású filmnek a bemutatását.

A „Sárga pokol” után a legnagyobb olasz gyártócég, a Nazionale szerződöttetett egy másik film egyik főszerepére, amelyet D'Amicis „A szív” című világhírű regény írójának „Carmela” című művéből készítenek. Ebben a filmben olasz tiszt vagyok s a női fő-

Jávor Pál
Olaszországi
levele

A pisai ferde-torony előtt

A „Carmela” felvétel közben

Szereptanulás

szerepet mellettem Doris Duranti, a legnevesebb olasz színésznők egyike alakítja. A filmtörténet 1900-ban játszódik, tehát kosztümös film. Rendezője Zazavaro. A külső felvételeket előbb Pisa, majd Genova mellett, a tengerparton fényképezték. A felvételek idején Levantóban laktam. A külső felvételek befejezése után az egész együttessel Tirreniába utazunk, ahol a műtermi felvételek készülnek. Ezt a filmet előreláthatóan augusztus 15-én fejezzük be s ezután Rómába kell utaznom, az első filmem pótfelvételeire. Ezek szerint legjobb esetben augusztus végén, vagy szeptember elején érkezem vissza Budapestre, hogy attól kezdve a Nemzeti Színház rendelkezésére álljak.

— Első nemzeti színházi szereplésem emléke — mutatja a színlapot

VILLÁMBESZÉLGETÉS PACSÉRY ÁGOSTTAL

Főlkerestük lakásán Pacséry Ágostot, a kitűnő rendezőt, aki az „Isten rabjai“ című most készülő filmet rendezi. Kértük: mondjon valamit magáról, a filmről, színészekről.

— Nem vagyok új ember a szakmában, mint sokan hiszik, fiatal diákkorom óta rendezek hangversenyeket, előadásokat. Mint színész is sokat szerepeltem, hiszen elvégeztem a Színiakadémiát. A Nemzeti Kamaraszínházának kötelékében hét évig mint ügyelő, az utolsó évben mint rendező működtem. Erre büszke vagyok. Valósággal a Nemzeti Színház emlőin nőttem fel. Sokat köszönhetek ennek.

Arra a kérdésre, kik a kedvenc színészei, így válaszol:

— Bajor, Gál, Odry. Nagyon szerettem Pethes Imrét is.

Kedvenc írói: Gárdonyi és Szabó Dezső. Somogyváry Gyulát is nagyon szereti, izés magyar költő — mondja.

— Kérem, beszéljen a készülő filmről:

— Tizenhét könyvet tanulmányoztam végig ehhez a filmhez, egyébként 1924-ben könyvet írtam a filmről, már akkor kitaláltam a hangosfilm lényegét, ezt írásban bizonyítom. A színes film kérdésével is behatóan foglalkoztam, most pedig a plasztikus film elmélete érdekel.

Igy nyilatkozik legújabb filmjéről Pacséry Ágost.

Hisszük, hogy nyeresége lesz a filmszakmának, amit legújabb filmjével be is akar százszázalékosan bizonyítani.

Taksonyi Pál

Pacséry,
a vérbeli
rendező ott-
hon is rendez

MIT H

Zenek
Királyi
nálja fe
igazgat
állította
1942-4
program

Az új
hez jut
kerülő r

1. Kene
ASSZ
2. Laur
TÖR
3. Lehá
oper
4. Dr.
5. Vere

Az i
Werner
színre
új néme
és legé
ország
újdonsá

Déli

MIT HOZ AZ ÚJ IDÉNYBEN AZ

OPERAHÁZ?

Zenekulturánk legfőbb temploma a Magyar Királyi Operaház nemcsak pihenésre használja fel a napsütéses nyári napokat. Az igazgatóság Márkus Lászlóval az élen most állította össze az Opera jövő idényének, az 1942—43. évi idényének programját. Ez a program színes és változatos.

Az új idényben öröndetesen szép szerepekhez jutnak a magyar művek is. Bemutatásra kerülő magyar újdonságok a következők:

1. Kenessey Jenő: AZ ARANY MEG AZ ASSZONY (opera).
2. Laurisán Miklós: DEBRECENI HISTÓRIA (balett).
3. Lehár Ferenc: GARABONCIÁS (víg-opera).
4. Dr. Tóth Dénes: DOROTTYA (balett).
5. Veress Sándor: TÉRSZILI KATA (balett).

Az idegen újdonságok között főleg Eck Werner „Csodahegedű” című operájának színrekerülése ígérkezik érdekesnek. A mű az új német zeneirodalom egyik legérdekesebb és legértékesebb alkotása, amely Németországban nagy sikert aratott. Az idegen újdonságok a következők:

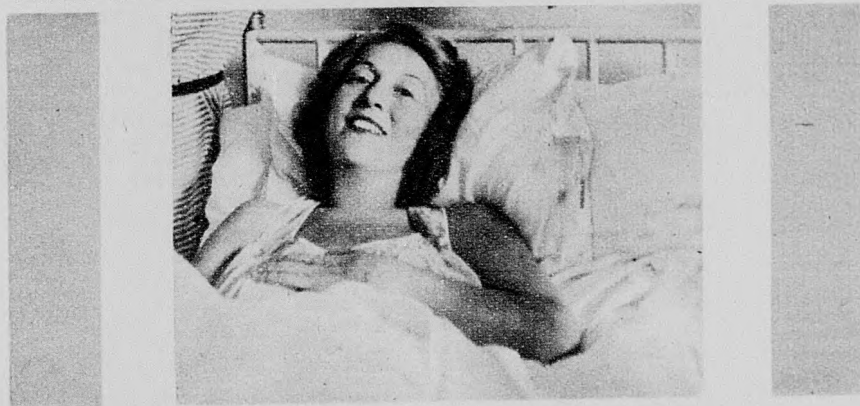
1. Eck Werner: CSODAHEGEDŰ (opera).
2. Händel: RODELINDA (opera).
3. Madetoja: ÉSZAKIAK (opera).
4. Schubert: BÉCSI ASSZONYOK (opera).
5. Sztrojanoff Vasselin: SALAMBO (opera).

Az Opera műsorában eddig is nagy szerepet kaptak a felújítások. Az Operába járó zenekedvelő közönség kívánságaival jóformán maga irányította a felújítások programját. Az új idény felújításai között, amint ezt az alábbi felsorolás mutatja, az operairodalom örök értékei szerepelnek.

1. Kodály Zoltán: SZÉKELYFÓNÓ.
2. Donizetti: SZERELMI BÁJITAL.
3. Gluck: ORFEUS.
4. Puccini: A NYUGAT LEÁNYA.
5. Debussy: PELLEAS ÉS MELISANDE.
6. Stravinszky: PETRUSKA.
7. Verdi: TRUBADUR.
8. Wagner: SIEGFRIED.
9. Wagner: ISTENEK ALKONYA.

A fentiek alapján joggal hisszük, hogy az Operaház új idénye semmiben sem maradt el az elmúlt idény sikeressége mögött.

Gy. L.

Makay Margitot autóbaleset érte. A Parksza-
natóriumban ápolják

HÉTFŐ

augusztus 10

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna. 7.00: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Bosch: Túl a Tiszán, induló; 2. Kramer: Mazurka; 3. Babics László: Jön a babám szép Erdélyországból; 4. Fetras: Hindenburg, induló; 5. de Curtis: Dal; 6. Johann Strauss: Thermák, keringő; 7. Salvatore-Marchesi: La foletta; 8. Connel: Miért játszol a szívemmel, lassú keringő; 9. Szöllösi Ferenc: Rendőr díszmenetinduló; 10. Blobner: János főherceg, jódlidal; 11. Kramer-Kaps: Péter szerelmes, fox; 12. Hossi: Szívecském, tangó; 13. a) Dóczy József: Százforintos bankó; b) Moesáry Imre: Ha bemegyek szombat este; c) Dóczy József: Arad a Tisza; 14. Erdélyi Mihály: Novara, induló; 15. Popy: Bajaderók; 16. Dóczy József: Hull a zápor kinn a pusztán; 17. Lacombe: Tavasz hajnal; 18. Vasády-Arvátfalvi: Műszaki hadapródo indulója.
- 10.00: Hírek.
- 10.15: A Székesfevárosi Tűzoltózenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Szentimrei Béla: Soproni induló; 2. Fucsik: Dunai legendák, keringő; 3. Holzmann: Hű barátok, induló; 4. Ertl: Nagyvárosi gyermekek, keringő; 5. Ahleitter: Tirolli sus, induló; 6. Seregi Artúr: Szent István-induló; 7. Lehár: Luxemburg grófia, keringő; 8. Farbach: Széchenyi-induló; 9. Pazeller: Herkulesfürdő emlék, keringő; 10. Niel: Erika-induló.
- 11.10: Vízjelzőszolgálat.
- 11.20: Áriák és dalok. 1. Schubert: Te vagy a esend (Elisabeth Schumann); 2. Nessler: A sákkingtoni trombitás (Heinrich Schlußmus); 3. Wolf-Mörke: Alvó Jézuska (Elisabeth Schumann); 4. Mascagni: Parasztheccsület — Bűsű az anyától (Merli).
- 11.40: „Az új Európa hőse hat-száz év előtt.” (Róbert Károly.) Űrmössy Anikó előadása.
- 12.00: Harangszó. Himnusz.
- 12.10: Szalonötös. 1. Dziewior: Induló; 2. Mikus-Csák István: Apróságok; 3. Kappusch: Ezüst harangok; 4. Fetras: Holdas éj az Alsteren, keringő; 5. Fehér István: Törpék alma; 6. Huszka: Két veréb; 7. Szántó Jenő: Fali óra; 8. Schubert: Tánccok; 9. Szabó Béla: Holdfény; 10. Malvezzi: Spanyol tánc. Közben.
- 12.40: Hírek.
- 1.20: Időjelzés, vizálásjelentés.

- 1.30: „Honvédeink üzennek.” A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00: Sthymmel Miklós tánczenekara játszik.
- 2.30: Hírek.
- 2.45: Műsorismertetés.
- 3.00: Ártolyambírek, árak.
- 3.20: Szórakoztató zene. 1. Bachmaninov: g-moll prelúd (szimfonikus jazzzenekar); 2. Denza: Végzetes szemek (Piero Pauli); 3. Mignone: Spanyol dal (Cristina Maristani); 4. Keringőgyűveg (New-Mayfair-zenekar, vez. Walter); 5. Fischer: A pince mélyén (Köré Endre); 6. Johann Strauss: Perpetuum mobile (berlini állami opera zenekara, vez. Leopold Ludwig); 7. Arnold: Ott künn Wauchauban, dal (Franz Völker); 8. Schubert: Szerenád (Odeon-zenekar); 9. Brogi-Erri: Szentjánosbogarka (Toti dal Monte); 10. Pera-Gardel: Filmdal (Carlos Gardel); 11. Rapalo: Keleti egyveg (de Piramo zenekara); 12. Csiky János: Bánkódás (Udvardy Tibor); 13. Carme-Corinto: Gitár és mandolin, tarantella (Ebe de Paulis); 14. Bixio: Mily szép vagy Itália (H. E. Groh).
- 4.15: „A regös mozgalom.” Gesztelyi Nagy Zoltán előadása.
- 4.45: Időjelzés, hírek.
- 5.00: Szlovák és ruszin híradás.
- 5.15: Mursi Elek cigányzenekara muzsikál.
- 6.00: „Simonyi öbester igazi élete.” Kerekesházy József dr. hadtörténeti előadása.
- 6.25: Tóth Lajos kamarakórusa. 1. Clemens non Papa: A kedveshez (Nádasdy Kálmán szövege); 2. Isaac: Erdei ház (Szabó Miklós verse); 3. Eccard: Janesi és Juliska (Szabó Miklós szövege).
- 6.35: „A esesező elváltatása.” Hoffer József dr. vezető főorvos előadása.
- 7.00: Magyar, német és román híradás.
- 7.20: Aratóünnep. A köztetést vezeti Pusztai Sándor. Hangfelvétel.
- 7.45: Machula Tibor, a berlini Operaház tagja gondolkodik. 1. Bach: G-dur szvit; 2. Kodály: Szonáta gondolkára.
- 8.10: „A front üzent — a front kér.” Vitéz Csikós Jenő alezredes katonai előadása.
- 8.25: „A bohóc közbeszól.” Zenés vidámság. Összeállította Szilágyi Ödön, hanglemezekkel. Közreműködik Martin Antal, Gerard és Vidos. Hangfelvétel.
- 9.40: Hírek.
- 10.10: „Üzen az otthon.” AVöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

- 11.00: Német, olasz, angol, francia és finn híradás.
- 11.25: Táncezene.
- 12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

- 6.40: Tóth Lajos kamarakórusa. 1. Kodály: Nagyszalontai köszöntő; 2. Kodály: Esti dal; 3. Bárdos Lajos feldolgozása: Csallóközben; 4. Tóth Lajos feldolgozása: Elmegyek, elmegyek; 5. Veress Sándor feldolgozása: Két virágének.
- 7.00: Melles Béla zenekara játszik. Vezényel Vincze Ottó. 1. Kéler Béla: Csokonai-nyitány; 2. Urbach összeállítás: Deilbes-ábránd; 3. Fucsik: A két Duna mesé; 4. Leopold: Pannonia, ábránd; 5. Hubay: Rózsa esárdás; 6. Lodge: Szinkópák.
- 8.00: Hírek.
- 8.10: Oláh Ernő cimbalmozik.
- 8.25: Thury Zsuzsa elbeszélése.
- 8.40: „A charlottenburgi Bachorgona hangja.” Peskó Zoltán előadása hanglemezekkel.
- 9.15: „A bohémek királya.” Sárvári Desző eszegeése az idősebb Dumas-ról.
- 10.10: Magyar nóták. Sárközy Gyula cigányzenekara muzsikál és Solti Károly énekel. Dalok. Népdalok: Túl a Tiszán van egy város, Beregszász; Édesanyám is volt nékem; Jó bor, jó egészség; Rézég vagyok rózsám, mint a csap; Murgács Kálmán; Lovat loptam, mert a rózsám szeretem (Vályi-Nagy Géza verse); népdal: Jaj, de szépen muzsikálnak; Dankó Pista; Lemondás.
- KASSA
- 6.40: Budapest I. műsora.
- 9.00: I. rész. Nagymama és unoka táncrendje. II. rész. Magyar nótacsokor.
- 10.00: Budapest I. műsora.
- 11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.
- 12.00: Déli harangszó a Dómból. Rákóczi fohásza és Himnusz.
- 12.10: Budapest I. műsora.
- 6.00: A napfürdőzésről. Dr. Szentkirályi Zsigmond orvosi magántanárról előadása.
- 6.20: Balány József hegedűl. Solyomossy Margit énekel.
- 7.00: Budapest I. műsora.
- 7.20: A Kassai Szalonzenekar műsora. 1. Részlet a Kéler Béla műveiből; 2. Lehár: Cigány-szerelm, keringő; 3. Suppé: Banditacsíny, nyitány; 4. Poldini: Mese; 5. Ketelberg: Hawai kek vizein; 6. Fischer: Apróságok; 7. Blankenburg: Ezeremster, induló. Közben.
- 7.50: Az osztrigás vendég. Diene Andorján elbeszélése.
- 8.25—végig: Budapest I. műsora.
- RÖVIDHULLÁM EGÉSZ HÉTEN
- Ejjel 1—2.54 óráig 22,89 méteren.

Délibáb

K E D D

augusztus 11

BUDAPEST I.

- 8.40: Ébresztő. Torna. 7.00: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Fricsay Richárd: Ladiadidom, induló; 2. Daloló honvédek: a) Keresik a nem lelik a keresztelőlevelemet; b) Szép élete van a magyar tüzérnek; c) Azért lettem magyar tüzér; 3. Schaffer—Papke: Magyar virág; 4. Blanc: Alpesi vadászok, induló; 5. Higgs: Egy japán kertben; 6. Bötti: Scherzo; 7. Redi—Nisa: Tangó; 8. Suppé: Variációk egy német népdalra; 9. Cseba—Szántó: Volt-e már szivedben; 10. Frati—Leopoldi: Keringő; 11. Kraul Antal: Nagy Lajos király-induló; 12. Rosas: A hullámokon, keringő; 13. Szigeti Holy Ignác: Szép a babám fekete szeme (Kalmár Pál); 14. Codevilla: Argentínai tangó; 15. Berking—Böttcher: Foxtrott; 16. Lehár: A víg özvegy, kettős; 17. a) Seprik a pápai utcát; b) Árok, árok; c) Asszony, asszony (Kiss Lajos cigányzenekara); 18. Fegyed Sándor: nemes Szekeres Géza-induló.
- 9.00: Hírek.
- 10.15: Szórakoztató zene. 1. Rodor—Koger—Scotto: Film-dal (Tino Rossi); 2. Frosini: Vidám gondolatok, keringő (harmonika: a szerző); 3. Emer: Ha szeretsz, slow (Jean Sablon); 4. Quiroga: Szerettek, pasodoble (Julia Reyes); 5. Toselli: Szerenád (szalonzene); 6. Rusconi—Borella: Ninna-nanna (Carlo Buti); 7. Johann Strauss: Örüljtek az életnek, keringő (berlini állami opera zenekara, vez. Hans Knappertsbusch); 8. Freymuth: Karaya, dal (Mimi Thoma); 9. Óvéri Viktor: Piccolina, fox (Szilágyi verse, Weygand Tibor); 10. Fényes Szabolcs: Tábort levelezőlap (Fényes Lőránd verse, Karády Katalin); 11. Carste: Egyet jobbra, egyet balra (Carstezenekar); 12. Bárdos Lajos feldolg.; a) Megütik a dobot; b) A jó lovaskatonának (debreceni ref. kollégium tanítóképző „Csokonai”-énekkara, vez. Csenki Imre); 13. Tasnády László feldolg.; Cserebogár, sárga cserebogár (zongora: Tasnády László); 14. a) Józanságra nagy bennem a akarát; b) Tarsai Vilmos: Vásárhelyi híres promenádon (Csekényi József).
- 11.10: Vízjelzőszolgálat.
- 11.20: Hubert Lajos gondonkázik. 1. Bánáti-Buchner Antal: Ária; 2. Lully: Gavott; 3. Frescobaldi—Cassado: Toc-

cata; 4. Elgár: Szerelmi üdvözet; 5. Goltermann: Capriccio.

- 11.40: Divattudósítás.
- 12.00: Harangszó. Himmusz.
- 12.10: A József nádor 2. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artúr. 1. Ujvári József: A levegő hősei, induló; 2. Suppé: Pique Dame, nyitány; 3. Ruttkay Aladár: Fehér rózsza, keringő; 4. Vitéz Náray Antal: Az új Cinka Panna, ábránd; 5. Kliment: Bécsi dalsokor, egyveleg; 6. Pécsi József: Magyar ábránd.

Közben

- 12.40: Hírek.
- 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
- 1.30: „Honvédeink üzennek.” A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00: Weidinger Ede szalonzene-kara. 1. Weninger Ernő: Espagnola, nyitány; 2. Losonczy Lajos: A rajkó álma; 3. Járai Richárd: Vallomás; 4. Becce: Szerenád; 5. Kröger: Polka.
- 2.30: Hírek.
- 2.45: Műsorismertetés.
- 3.00: Árfolyámhírek, árak.
- 3.20: Csorba Dezső cigányzenekara muzsikál.
- 4.15: Gyermekdelután. „Izgalmas uzsonna.” Irta Boróntó Jenő. Vezeti Harsányi Gizzi. Előadják a gyermekszereplők.
- 4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Szlovák és ruszin híradás.

5.15: Táncezen. Közben

5.30: Hangképek a labdarúgók eresi táborából. A közvetítést vezeti Puhár István.

6.00: „Miért horeol Finnország.” Irta Ispánovits Sándor. Felolvasás.

6.25: Balya Ibolya magyar nő-tájakat zongorázik.

6.45: Varga József dr. Iparügyi miniszter előadása a Budapesti Háborús Nemzetközi Vásárról.

7.00: Magyar, német és román híradás.

7.20: Récz Vall énekel a Martiny-jazzegyüttes kíséretével. 1. Horváth Jenő: Ugy várom a postát (Rákosi János verse); 2. Fényes Szabolcs: Tíz óra mult; 3. Buday Dénes: Egyedül a tengerrel (Ady Endre verse); 4. Somogyváry Gyula: Tavasz viharban; 5. Sándor Jenő: Nincs kegyelem (Füredi Imre verse); 6. Egyed Miklós: Eltűnök én az életemből (Horváth László verse); 7. Tamási Imre: A kandalló tüze; 8. de Fries Károly: Olasz szerenád.

7.45: „Apró Columbusok hírkészai.” Ráth-Végh István vig eszegeése. Felolvasás.

8.10: Az Operaház zenekara. Vezényel Paul Tibor. 1. Rossini: Semiramis, nyitány; 2.

Liszt: Les preludes, szimfonikus költemény; 3. Csajkovszkij: VI. szimfónia (Patetique).

9.40: Hírek.

10.10: „Üzen az otthon.” A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

11.00: Német, olasz, angol, francia és finn híradás.

11.25: Szórakoztató zene. 1. Rust: Szikla a tengerben, nyitány (rádiózenekar); 2. Vecsey Ferenc: Északi éj, hangulatkép (rádiózenekar); 3. Pongrácz Zoltán: Verbunkos szvit (rádiózenekar); 4. Erdélyi népdalok: a) Korond felett van egy homály; b) Isten veled, hej, Bikafalva; c) Udvarhelyi temetőre (Koréh Endre); 5. Lehár: Giuditka, keringőegyveleg (rádiózenekar). Hangfelvétel.

12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

5.15: Ruszin hallgatónak. Kopik István együttese ruszin népdalokat ad elő.

6.35: Mezőgazdasági felőra.

7.00: „Cszmáskandur.” Mesejáték. Zenéjét szerette Kis-szely Gyula. Szereplők: Cszmáskandur — Littasy György; Mesekirály — Maleczky Öskár Királykisasszony — Farkas Ilona; Molnárlégény — Szabó Miklós. Hangfelvétel.

7.25: Beethoven: F-dur vonós-negyves (18. mű, 1. sz., Busch-vonós-negyves).

8.00: Hírek.

8.10: „A királykisasszony ezüst-hegyel.” Aldobolyi Nagy Miklós előadása a Nagyszamos vidékéről. Felolvasás.

8.30: Szórakoztató zene.

10.10: Rádiózenekar.

KASSA

6.40: Budapest I. műsora.

9.00: I. rész. Indulók és keringők. II. rész. Olasz táncdalok.

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó a Dómból. Rákóczi Juhász és Himmusz.

12.10: Budapest I. műsora.

5.15: Budapest II. műsora. (Ruszin műsor.)

5.40: Mikulik József, Rozsnyó történetirója. Nyiresi-Tichy Kálmán előadása.

6.00: Beethoven: Egmont-nyitány (Szimfonikus zenekar).

6.10: Varsányi László zongorázik. Liszt-művek. 1. Rigolletto parafrázis; 2. Eroica etűd; 3. Saint-Saens: Haláltánc.

6.35: Budapest II. műsora. (Földművelés.)

7.00: Budapest I. műsora.

7.20: Kivánságlemez.

8.10—végig: Budapest I. műsora.

Déliab

SZERDA

augusztus 12

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna. 7.00: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Ruzinkó Nándor: Gyorshadtest-induló; 2. a) A mellényem begombolom; b) Elment a Julesa vásárra; c) Nagy a feje, búsuljon a ló; 3. Ohno: Japán tavasz, keringő; 4. Dostal: Repülő-induló; 5. Bovio—Falvo: Guapparia, dal; 6. Greci: Intermezzo; 7. Esperon: Spanyol dal; 8. Dowell: Boszorkánytánc; 9. Seregi Artúr: A József nádor 2. honvédszolgálatvezető zenekara, vez. a szerző; 10. Kubányi György: Sose kérdezd (Kálmár Pál); 11. Dorsey: Fox; 12. Scolto: Szeretem a nőket, dal; 13. Ruzinkó Nándor: Bartóffy-induló; 14. Benatzky: Összefonódott kezek, dal; 15. Rastellidi Lazzaro: Toronyóra, keringő; 16. Mackeben: Tangó; 17. Szuesek István: Megérett a repce; 18. Ulrich Károly: Váci nemzetőr-induló.

10.00: Hírek.

10.15: Sovinszky László szalonzeneke. 1. Pasquel: Cigánytánc; 2. Benatzky: Bécsi dal; 3. Myddleton: Ott lenn délen; 4. Lehár: Kék mazur, részletek; 5. Hellmann: Verébszerenád; 6. Monti: Csárdás; 7. Zeller: Részlet a Madarász c. operettből; 8. Brahms: V. magyar tánc; 9. Paderewski: Menüett; 10. Dostal: Összeállítás: Szervusz Bécs, egyveleg.

11.10: Vízjelzőszolgálat.

11.20: Hangszerzólók. 1. Donizetti: Lammermoori Lucia (hárfa: Ines Ruotolo); 2. Boccherini: Allegretto (gordonka: Antoni Sala); 3. Schubert: Asz-dur impromptu (zongora: Paderewski); 4. Debussy: Prelud (hegedű: Thibaud, zongora: Cortot).

11.40: „A táblabíró elgánya.” Szemere György elbeszélése. Felolvasás.

12.00: Harangszó. Himnusz.

12.10: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Zakál Dénes: Rodostó, nyitány; 2. Müller Károly: Szimfonikus tánc; 3. Godard: Bölcsődal; 4. Adorján Sándor: Három verbunkos; 5. Leoncavallo: Bajazzók, ábránd; 6. Ivanovics: Keleti rózsák, keringő; 7. Tiboldy József: Székely induló. Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30: „Honvédeink üzennek.”
A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Szórakoztató zene. 1. Adam: A nürnbergi baba (rádiózenekar); 2. Johann Strauss: Déli rózsák, keringő (rádiózenekar, ének: Marjay Erzsébet); 3. Billi: Esti harangok, hangulatkép (rádiózenekar); 4. Praetorius Mihály: A 173. zsoldár (nagykőrosi ref. tanítóképző intézet énekkara, vez. Márton Barna); 5. Gebhard—Winkler: O mia bella, ábránd (rádiózenekar). Hangfelvétel.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyamhírek, árak.

3.20: A kassai rádió műsorából. A kassai 21. honvédszolgálat zenekara játszik, vezényel Hadányi Antal. 1. Hadányi Antal: A somogyi rosz-bakák indulója; 2. Johann Strauss: Művészet, keringő; 3. Petras: Virágünnep, nyitány; 4. Urbach összeállítás: Ábránd Weber műveiből; 5. Kossovits: Lavolta szerelme; 6. Bihari: Diszpalotás.

4.15: Új költők régi költőkről. Irta Makay Gusztáv dr. Felolvasás.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Szlovák és ruszin híradás.

5.15: Táncezene. Hniczky László tánczenekara játszik.

5.55: Nagy Lajos. Endre és Johanna. Passuth László dr. előadása a jubileumi év alkalmából.

6.20: Honvédműsor a Vitézi Rend Zrínyi-csoportjának közreműködésével.

7.00: Magyar, német és román híradás.

7.20: Rádiózenekar. Vezényel Bertha István. Közreműködik Lenhardt Ilona (ének). 1. Lincke: Indra birodalmában; nyitány; 2. Hubay: Pitypalatty (Lenhardt); 3. Stephanides Károly: Gavott; 4. Mory János: Özvegykisasszony — Cherra dala (Lenhardt); 5. Golwyn: Román; 6. Dostal: Dal a „Clivia” c. operettből (Lenhardt); 7. Rixner: Rapszódia; 8. Johann Strauss: Művészet, keringő (Lenhardt); 9. Drigo: Esméralda, galopp.

8.10: „Uri muri.” Színmű két részben. Irta Móricz Zsigmond. Rendező Kondói Kiss Jenő. Személyek: Szakmáry Zoltán — Ajtay Andor; Rhédey Eszter, a felesége — Simor Erzsé; Zsellyei Balogh Pál, ezredes — Földényi László; Rhédey Zsuzsika, a felesége — Belezny Margit; Lekenczey Harasztos Gusztáv; Rozika — Keéry Panni; Csörgő Csuli — Tompa Sándor; Borbídó — Bihary József; Az ügyvéd — Berkó József; Tanyásgazda — Pataky József; Szobalány —

Szemere Vera; Első legény — Losonczy Zoltán; Második legény — Ross Jenő; Egy hang — Ditrói Mór.

9.40: Hírek, löversenyeredmények.

10.15: „Üzen az otthon.” A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

11.00: Német, olasz, angol, francia és finn híradás.

11.25: Horvát Elemér elgányzenekara muzsikál.

12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

7.00: Marik Irén zongorázik. 1. Frescobaldi: g-moll fuga; 2. Cicai: Primo tempo; 3. Scarlatti: D-dur szonáta; 4. Schumann: A lepke; 5. Debussy: Vízütőkör; 6. Liszt: Az Este-villa szökőkútjai.

7.30: Középkori temető fel-tárása. A közvetített Nagytény határából vezeti Pusztai Sándor. Hangfelvétel.

8.00: Hírek.

8.10: Juferrer: Szvit-sextett (7 tételben, rádiózenekar, vez. Bertha István). Hangfelvétel.

8.40: Bárány Tamás és Végh György verseiből előad Kovrig Emil.

9.00: A Légylerők fúvózenekara. Vezényel Doroszlai Károly.

1. Ruttkay—Berkli: Eljén Nagymagyarország, induló; 2. Chopin: Keringő; 3. de Fries Károly: Vizszontlatásra, hadnagy úr (hangszerelte Doroszlai Károly); 4. Bartók: Este a székeleyknél; 5. Kodály feldolgozása: Magyar népdalok (hangszerelte Doroszlai Károly és Barsvári József); 6. Dávid Péter: Szent László-induló.

10.10: Operett- és filmadalok.

KASSA

6.40: Budapest I. műsora.

9.00: I. rész. Művészlemezek II. rész. Dalolj, neves...

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó a Dömből. Rákóczi fohásza és Himnusz.

12.10: Budapest I. műsora.

3.20: A 21. honvédszolgálat zenekara játszik, vezényel Hadányi Antal. Ezt az adást Budapest I. átveszi!

4.15: Kislaludgy Károly. Margócsi Gyula előadja.

4.35: A hawaii gitárregyüttes műsorából.

4.45: Budapest I. műsora.

7.20: Csabai-Cseh Sándor magyar nótákat énekel, Danyi Pali és cigányzenekara muzsikál.

8.10—végig: Budapest I. műsora.

Déliab

CSÜTÖRTÖK

augusztus 13

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna. 7.00: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Pongrácz Géza: Előre honvédek, induló; 2. Josef Strauss: Mária-kerítő; 3. a) Aki a babáját igazán szereti; b) Kilyukadt a kötőm; c) Nagy a gőzös; 4. Cirenai: Hűség, induló; 5. Schubert—Berté: Három a kishány. Kerítő; 6. Pistóia: Vidámság, gyorspolka; 7. Húzzatok a lapátot legények, halászdal; 8. Lersen: Ne kérdezd, dal; 9. Murgács Kálmán: Mindig mondtam veszedelmes a lány (Cselényi József); 10. Pécsi József: Salus Hungariae, induló; 11. Gilbert: Marta, dal; 12. Sommerfeld: La paquita, keringő (Sommerfeld zenekara); 13. Capaldo: Tarantella; 14. Ha bemegyek, ha bemegyek a templomba; b) Azt mondja a kapitány; 15. Korbar: Foxtrott; 16. Ohlsen: Lótuszvirágok, keringő; 17. Daloló honvédek: a) Végigmentem a tárkányi nagy utcán; b) Ez a kislány gyönyört fűz (MÁV. Magyarság férfikara, vez. Rajter Lajos); 18. Potuzsnik—Pazeller: Manilova, induló.
- 10.00: Hírek.
- 10.15: Szórakoztató zene. 1. Millöcker—Rixner: Szegény Jonathán, nyitány (rádiózenekar); 2. Sztójánovits Jenő: Palótlások (rádiózenekar); 3. Losonczy Dezső: Erdélyi képek (rádiózenekar); 4. Gebhardt Rio: Exotikus bölcsődal (rádiózenekar); 5. Rixner: Vigyázz, kész, rajta, galopp (rádiózenekar); 6. Stephandes Károly: Rokoko idill (rádiózenekar); 7. Munkel: Fajankó, jellemkép (rádiózenekar); 8. Ernst Fischer: Almodó dallam (rádiózenekar); 9. Kockert: Tavaszi virágok (rádiózenekar). Hangfelvétel.
- 11.10: Vízjelzőszolgálat.
- 11.20: Bükkössy Gyuláné énekel. 1. Noseda Károly: Piros rózsák; 2. Lavotta Rezső: Honnan jó a fény (Lovász Márton verse); 3. Hubay: Minek turbékoltok (Szabolcska Mihály verse); 4. Kaesóh: Késő ősz van; 5. Dudás János: Búzavirág; 6. Kaesóh Pongrácz: Nem tudom feledni; 7. Tarnay Alajos: Fogytán a rim (Kiss József verse).
- 11.40: Külföldi híradó. Felolvasás.
- 12.00: Harangszó. Himnusz.
- 12.10: A Szent István 3. honvédegyalozred zenekara. Vezényel Helényi Gyula. 1. Vasady Béla: Bolyai-akadémia-induló; 2. Johann Strauss: Császárkeringő; 3. Grieg: Hó-

dolati-induló; 4. Hadfy Hermann: Délvidék, induló; 5. Bizet: Az arlesli leány, II. szvit; 6. Pongrácz Géza: Magyar lobogó alatt, induló. 12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés. 1.30: „Honvédeink üzennek.” A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Buttola Ede tánczenekara játszik.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Arfolyamhírek, árap.

3.20: Rendőrzenekar. Vezényel Szöllösi Ferenc. 1. Leutner: Ünnepi nyitány; 2. Sándor Jenő: Palotás és friss; 3. Urbach összeállítás: Ábránd Donizetti műveiből; 4. Hrubay: Találkozás Lehárul, egyveleg.

4.15: Ruszín hallgatóknak. 1. A szarvasmarháról. Irta Bendász Mihály. Felolvasás; 2. Ruszín népdalok hangfelvétel.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Szlovák és ruszín híradás. 5.15: Magyar nóták. Tölgyessy Júlia és Varga Imre énekel, kíséri Gáspár Lajos cigányzenekara. Tölgyessy számai:

Huszka: Szegény magyar nép (Szilágyi László verse); Tasnády László: Kétszer kettő sosem három (Herodekné verse); Morvay Károly: Kaptam egy levelet (Szücs Béla verse); Ákom Lajos: Piros rózsát adtam (Kunéry verse); népdalok: Nyitva van a százados úr ablaka; Vékony héja van a piros almának. Vargha számai. Dóczy József: A kanyargó Tisza partján; népdalok: Csipkés a szőlő levele; Áll a malom, áll a vitorlaja; Egressy Benő: Mi füstölög ott a síkon távolban. Népdalok: Nagy a feje, búsuljon a ló; Piros alma csüng az ágon; Túl a Tiszán faragnak az ácsok.

6.00: „Háborúság Beeskereken.” Komáromi József vidámsága. Felolvasás.

6.25: A Kassai rádió július 26-i műsorából: „Falusi lakodalom Vajdácskán.” Beszélő Palumb Gyula. Közvetítés a zemplénmegyei Vajdácska községből. Hangfelvétel.

7.00: Magyar, német és román híradás.

7.20: Herrer Pál harmonikaszámai.

7.45: „Magyar toll a magyar kardért.” A szombathelyi Faludi Ferenc Irodalmi Társaság estje. 1. A végek éneke. Mészáros Hugó dr., Szombathely polgármesterének előadása; 2. Nagy Imre meghálalta. Toronyi István elbeszélése. Felolvasás; 3. Vasi költők versei. Ósz Iván, Bárdosi-Németh János, Kutas Kálmán, Szentkirályi János és Flnta Sándor verseiből előad Kovács Károly.

8.15: A Székesfővárosi Zenekar hangversenyének közvetítése a Fővárosi Képtár kertjéből. Vezényel Csilléry Béla. 1. Mozart: a) Egy kis éji zene; b) g-moll szimfónia.

9.10: Antal István dr. m. kir. nemzetvédelmi propaganda-miniszter előadása a Budapesti Háborús Nemzetközül Vásárról.

9.25: Indulók. 1. Fricsay Richárd: Járjatok be minden földet (Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara, vez. a szerző); 2. Striczl József: Közvitéz (Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara, vez. Figedy Sándor); 3. Doroszai Károly: Repülő-induló (Légiérők zenekara, vez. Doroszai Károly); 4. Lehár: Horthy Miklós-induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara, vez. Figedy Sándor).

9.40: Hírek.

10.10: „Üzen az otthon.” A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

11.00: Német, olasz, angol, francia és finn híradás.

11.25: Táncezene.

12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

10: A Székesfővárosi Zenekar hangversenyének közvetítése a Fővárosi Képtár kertjéből. Vezényel Csilléry Béla.

8.00: Hírek.

8.20: „Japán négyszáz év távolából.” P. Gyenis András előadása.

8.40: Oláh Kálmán cigányzenekara muzsikál.

10.10: Rádiózenekar. 1. Ernst Fischer: Találkozás Bécsben, nyitány; 2. Ponchielli: Gioconda, órák tánc; 3. Krüger—Hanschmann: Gyermekjátékok, intermezzo; 4. Bayer: Babatündér, egyveleg; 5. Billi: Bolero.

KASSA

6.40: Budapest I. műsora.

9.00: I. rész. Szórakoztató zene. II. rész. Emlékszel-e, egyik nyáron? (Magyar nóták.)

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó a Dömböl. Rákóczi fohásza és Himnusz.

12.10: Budapest I. műsora.

5.15: Szlovák hallgatóknak: Szlovák tánczene. Közben.

5.30: A fák a haza védelmében. Tarjányi Edit szlováknyelvű előadása.

6.05: Reiter Márta zongorázik.

6.30: Időszérű kérdések: Magyar repülők a mai háborúban.

6.50: A levegő hősei... (Repülő-indulók.)

7.00: Budapest I. műsora.

7.45: Az őrdög hegedőse. Zenés elbeszélés Paganini életéről. Irta Fiedler József báró.

8.20: Táncezene.

9.10—végig: Budapest I. műsora.

PÉNTEK

augusztus 14

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna. **7.00:** Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Kraul Antal: Recece, induló; 2. a) Altalmennék én a Tiszán; b) Még azt mondják nem merek; c) Nem loptam én életemben; d) De szeretnék rámás eszmiát viselni; 3. Culotta: Keringő; 4. Blumensaat: Induló; 5. Cristobal: Valencianus, dal; 6. Deerens: Gyertyafénynél, fox; 7. Kreuder—Beckmann: Gasparone, filmdal; 8. a) Dóczy József: Mandulafa; b) Marthon: Megugrattak Hortobágyon; c) Dankó Pista: Nem átkozom ibolyakék szemedet; 9. Faulwetter: Eljen a haza, induló; 10. Gossec: Gavott; 11. Grothe: Új élet kezdődik, filmdal; 12. Ziehrer: Bécsi polgárok, keringő; 13. Fiorelli: Dal; 14. Müller József: Fehérvári induló; 15. Fillippini: Kishabatlünder, fox; 16. Josef Strauss: Az életem szerelem és gyönyör, keringő; 17. Mauceri—Nulvi: Vándoreigántok, tangó; 18. Farkas Dezső: Leventeinduló.

10.00: Hírek.

10.15: Szalonötös. 1. Vince Ottó: Uti élmények; 2. Zander: Aranyhegedű; 3. Ganne: Villanella; 4. Godard: Búcsúlevel; 5. Wissmüller: Kis keringő; 6. Székely János: Furu-lyás; 7. D'Ambrosio: Román; 8. Dohnányi: Gavott és musette; 9. Chopin: a-moll keringő; 10. Huszka: Rózsám, blues.

11.10: Vízjelzőszolgálat.

11.20: Ravel: Daphnis és Chloé, szimfonikus szvit (Walter Straram zenekara).

11.40: „A szénsavas fürdők.” Irta de Chatel Andor dr. Felolvasás.

12.00: Harangszó. Himnusz.

12.10: A Nemzetközi Vásár ünnepélyes megnyitásának közvetítése. Beszél Budinszky Sándor. Hangfelvétel.

12.40: Hírek.

12.50: Szórakoztató zene. 1. Eiseemann Mihály: Három kis darab (rádiózenekar); 2. Fényes Szabolcs: Holnap, ki tudja, slowfox (Kelly Anna); 3. Vince Ottó: Espresso, keringő (rádiózenekar); 4. Rixner: Azurkék égboll, tangó (rádiózenekar). Hangfelvétel.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.

1.30: „Honvédeink üzennek.” A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Folyamérők fúvózenekara. 1. Major István: Déli végeken, induló; 2. Kéler

Béla: Katonaélet; 3. Fricsay Richárd: Testőr-induló; 4. Lehár: Dal és csárdás; 5. Lauri Näre: Finn lovassági induló; 6. Pécsi József: Katonavér, induló.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Ártolyamhírek, árák.

3.20: Pertis Pali cigányzenekara muzsikál a Nemzetközi Vásár stúdiójából.

4.15: „A rádióvevőkészülékek fejlődési iránya.” Kádár Géza postamérnök műszaki előadása.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Szlovák és ruszin híradás.

5.15: Táncezene. Chappy tánczenekara játszik a Nemzetközi Vásár stúdiójából.

6.00: Sportközlemények.

6.10: Géczy Barnabás zenekarának műsorából. 1. Grieg: a) Szerettek; b) Madárka; 2. Kascubec: Mexikói szerenád; 3. Dostál: Egy nap nélkül; 4. Lesso—Valerio: Tangó; 5. Barring: És így tovább.

6.30: Német hallgatónok.

6.50: Bódás János verseiből ad elő.

7.00: Magyar, német és román híradás.

7.20: „Magyar ének — magyar lélek.” Adám Jenő, a Zene-művészeti Főiskola tanárának népdalfőelőrája. Hangfelvétel.

7.50: Gítár-est. Összeállította Bertha István. Közreműködik Szabó Miklós, az Operaház tagja (ének) és a gitáregyüttes. 1. Beeucci: Gavott (együttes); 2. Signorelli: A kis vajásbőgre (hegedűszó: Kiss Ferenc); 3. Tosti: Szerenád (Szabó); 4. Martin: Esti dal (együttes); 5. Harling: Halláraitáltak (gitárszólót játssza: Szabó József); 5. d'Ambrosio: Keringőintermezzo (együttes); 7. Billi: Tücsök-szerenád (Szabó Miklós); 8. Lilioukalam: Alohae, haváji dal (együttes); 9. Woods: Visszhang a völgyben (gitárszó: Szabó József); 10. Nápolyi népdalok (Szabó Miklós); 11. Siede: Katicabogaréka, intermezzo (együttes); 12. Rubinov: Szerelmi álom (hegedűszó: Kiss Ferenc); 13. Gibson: Menyasszonydal (együttes); 14. Bertha István: Margarétha, dal (szövegét írta és éneklte: Szabó Miklós).

9.00: Külügyi negyedóra.

9.15: Tabányi Mihály jazz-együttese játszik.

9.40: Hírek.

10.10: „Üzen az otthon.” A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

11.00: Német, orosz, angol, francia és finn híradás.

11.25: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.

12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

7.00: A Honvéd Gépkocsiszertár Lövész Egyesületének zenekara játszik. Vezényel Fogarassy József. 1. Pazeller: Baross-induló; 2. Doppler: Két huszár, nyitány; 3. Lehár: Éva-keringő; 4. gróf Andrássy Tivadarné: a) Krasznahorka büszke vára; b) Novák Sándor: Nagymajtényi síkon; c) Te vagy a legény; d) Csinom Palkó (tárogatószólót játssza: Mák Péter); 5. Kral: Mi jön most, egyveleg; 6. Márk Béla: Induló.

8.00: Hírek.

10.10: „Az ember tragédiája.” Drámai költemény két részben. Irta Madách Imre. Rádiószimpondra alkalmazta és rendezte Németh Antal dr. Zenéjét szerette és vezényli Farkas Ferenc. Közreműködik a Budapesti Hangversenyzenekar és a Városi Színház énekkara. Személyek: Adám — Abonyi Géza; Éva — Tasnády Ilona; Lucifer — Uray Tivadar. Hanglezet.

KASSA

6.40: Budapest I. műsora.

9.00: I. rész. Gyermekbírodalomban. II. rész. Film- és táncdalok.

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó a Dómból, Rákóczi főhása és Himnusz.

12.10: Budapest I. műsora.

6.30: Nagyasszonyunk, hazánk reménye... Kelemen Krizosztom pannonhalmi főpápa előadása.

6.50: Művészlemezek.

7.00: Budapest I. műsora.

7.20: Csajkovszkij: V. Szimfónia. (Amsterdami Concertgebouw zenekar, vezényel Mengelberg.)

8.10: A sárga homok. Sárkány Sándorné elbeszélése.

8.20: A Szimfonieta szalonhatos műsora. 1. Munkelt: Daljáték, nyitány; 2. Armandola: Almodozó tavak, keringő; 3. Zakál: Dénes: Eszaki népdal; 4. Battle: Három rózsaszál; 5. Pécsi József: Román; 6. Meyer: Amikor a többiek táncolnak; 7. Yoshitomo: Japán babajáték, intermezzo.

9.00—végig: Budapest I. műsora.

Délibáb

SZC

aug

HU

5-6.30: „hosszán.” tagjai üz Nemzetköz vétel.

3.00: Fohás zene. 1. tánc (berl vez. Furt tam kint ket, finn re); 3. Jo nanyi: KH Dohnányi Aladár: (Nagy Ma zsefr (heg 6. Bárdos Horthy M Horthy M vagyok Egyesület ki Imre) Magyar a zia I. h nekara, S. Lehár lányka, (Tibor); 8. modó Tis Vargha I magyar szimfonik Frigyes).

8.45: Hír

10.00: Eg beszéd a kából. Közben S ros-herce ja.

11.15: E beszéd görög k nlatemp

12.20: I tés.

12.30: H Erzsébe Rondo Fischer 4. Dost 5. Los szvit.

1.45: Hí

2.00: Or seket m

Majd: M Náray (Farkas Az óra da); 3. len, da Weber (heged bert; A ges Thi fény, Wagne felv. e harmo

Délibáb

SZOMBAT

augusztus 15

BUDAPEST I.

5-6.30: „A szeretet hullámhosszán.” Honvédeink családtagjai üzennek a Háborús Nemzetközi Vásárról. Hangfelvétel.

8.00: Fehász. Szózat. Reggeli zene. 1. Brahms: 1. magyar tánc (berlini filharmonikusok, vez. Furtwängler); 2. a) Jartam kint; b) Csendesen reszket, finn dalok (Koréh Endre); 3. Johann Strauss—Dohnányi: Kineskeringő (zongora: Dohnányi Ernő); 4. Székács Aladár: Fülembé cseng, dal (Nagy Margit); 5. Hubay: A zefír (hegedű: Erica Morini); 6. Bárdos Lajos feldolgoz.: a) Horthy Miklós táborában; b) Horthy Miklós én is a tied vagyok (Mezőtúri Levente Egyesület Énekkara, vez. Csenki Imre); 7. Figedy Sándor: Magyar ábránd (Mária Terézia I. honvédegyalozzred zenekara, vez. Figedy Sándor); 8. Lehár: Friderika — Ó lányka, ó lánykám (Udvardy Tibor); 9. Sándor Jenő: Álmodó Tiszapart (Füredi verse, Vargha Imre); 10. Liszt: II. magyar rapszódia (Radiola szimfonikus zenekar, vez. Fridl Frigyes).

8.45: Hírek.

10.00: Egyházi ének és szentbeszéd az esztergomi bazilikából. A szentbeszédet mise közben Serédi Jusztinián bíboros-hercegeprímás, érsek mondja.

11.15: Egyházi ének és szentbeszéd a Rózsák-terén lévő görög katolikus magyar plébániatemplomból.

12.20: Időjelzés, vízállásjelentés.

12.30: Rádiózenekar. 1. Huszka: Erzsébet, nyitány; 2. Rixner: Rondo és capriccio; 3. Ernst Fischer: Nyári utazás, szvit; 4. Dostal: Spanyol vázlatok; 5. Losonezy Dezső: Tánccsavit.

1.45: Hírek.

2.00: Orsolya Erzsébet Mária-verseket mond.

Majd: Művészlemezek. 1. viléz Nárays Antal: Ave Maria, dal (Farkas Ilonka); 2. Loewe: Az óra, dal (Josef Manowarda); 3. Pergolesi: A telhetetlen, dal (Claudi Muzio); 4. Weber: Perpetuum mobile (hegedű: Stanske); 5. Schubert: A rémkirály, dal (Georges Thill); 6. Schumann: Holdfény, dal (Erna Sack); 7. Wagner: Lohengrin, a III. felv. előjátéka (newyorki filharmonikusok, vez. Tosca-

nini); 8. Liszt: Ha álmodom mély, dal (Heinrich Schlusnus); 9. Albeniz: Triana, részlet az Iberia c. szvitből (zongora: Wilhelm Backhaus); 10. Csajkovszkij: Nem tudja senki, dal (H. E. Groh); 11. a) Palmgreen: Nyári éjtszaka; b) Vehanen: A kis pásztorlányka, dalok (Marion Anderson); 12. Respighi: Bergamasca (szimfonikus zenekar, vez. Bellezza).

3.00: Cirkuszparádé honvédeinknek. Az 1942. július 7-i adás megismétlése hangfelvételtől.

4.45: Grieg: I. Peer Gynt szvit (a drezdai filharmonikusok, vez. Paul Kempen).

5.00: Magyar, szlovák és ruszin híradás.

5.20: Kiss Judit zongorázik. Liszt-művek. 1. Obermann völgye; 2. 104. Petrarca-szonett; 3. La campanella.

5.40: „Apró esodák a Balatonon.” Babay József nyári csövegése.

6.00: Táncezene.

6.35: Hangképek innen-onnan.

7.00: Magyar, német és román híradás.

7.20: Horváth Jenő jazznégyese játszik.

7.35: „Akkiket mindig szívesen hallgatunk.” Sárdy János csövegése.

7.45: Farkas Jenő eigányzenekara muzsikál.

8.10: Az Operaház zenekara. Vezényel Fridl Frigyes. Közreműködik Szabó Ilonka és Udvardy Tibor, az Operaház tagjai. 1. Suppé: Könnyű lovasság, nyitány; 2. Johann Strauss: Tavaszhangok, keringő (Szabó); 3. Zeller: Madarász — Ádám dala (Udvardy); 4. Losonezy Dezső: Ritmikus capriccio; 5. Wissmüller Mihály: Madárdal (Szabó); 6. Lehár: Arany és ezüst, keringő; 7. Johann Strauss: Cigánybáró, nyitány; 8. Poldini: Farsangi lakodalom — Kalmán diák dala (Udvardy); 9. Benedict: Velencei farsang (Szabó); 10. Fridl Frigyes: Tarantella; 11. Lehár: Mosoly ország — Vágyom egy nő után (Udvardy); 12. Dohnányi: Pierrette fátyla, nászkerिंगő.

9.40: Hírek, sport- és löversenyeredmények.

10.15: Hangképek a Szent István Kupa elődöntőmérkőzéséről. A közvetítést a latorca utcai pályáról vezeti Lengyel József dr.

10.35: Magyar nóták. 1. Tasnády László: Ima szivedbe zárnál (Sághy Ilona verse, Orbán Sándor); 2. Sándor

Jenő: Halvány sárga rózsá (László Imre); 3. a) Vörös bort ittam az este; b) Haragszik az édesanyám (Cselényi József); 4. Kralovszky Mór: Fekete szem éjtszakája (Tóth Endre verse, Lontay Rajner László); 5. Balázs Árpád: Gyere velem akáclobos falumba (Fényes Loránd verse, Koréh Endre); 6. Németh Béla: Azt mondják, hogy korhely vagyok (Kalmár Pál); 7. a) Csizmadia Imre: Peng a kasza (Rakk István verse); b) Neviczky: Köves úton (Vályi-Nagy Géza verse, Orbán Sándor).

11.00: Német, olasz, angol, francia és finn híradás.

11.25: Szórakoztató zene. 1. Suppé: Szép Galathea, nyitány (berlini filharmonikusok); 2. Mozart: Bölesódal (Erna Sack); 3. Tosti—Cimmino: Az utolsó dal (Gigli); 4. Rimszkij-Korszakov: Hindu dal (Géczy Barnabás zenekara); 5. Wohlgemuth: Szép ifjúság (lipsei férfiak, vez. Gustav Wohlgemuth); 6. Gounod: Faust, balettzene (szimfonikus zenekar, vez. Heger).
12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

6.35: Mezőgazdasági felőra.

7.00: Arató Géza és Rohmann Henrik klarinét-hárfalettőse.

1. Pongrácz Géza: Szerenáda; 2. Poenitz Ferenc: Capriccio; 3. Sztára Sándor: Románc.

7.25: Farkas Jenő eigányzenekara muzsikál.

7.45: „Gondolatok egy tájszóról.” „A mátoha.” Mezőssy Mária előadása. Felolvasás.

8.00: Hírek.

8.10: „Szerelmek.” A német líra száz esztendeje. III. rész. Bevezetői Pukánszky Béla dr. egyetemi tanár. Közreműködik Lukács Margit és Abonyi Géza.

9.10: Danyi Ferdinánd gondolkázik. 1. Beethoven: A-dur szonáta; 2. Paganini: Bravurváltzatok egy húron.

KASSA

8.00: Budapest I. műsora.

12.15: Hírek és műsorismertetés.

12.30: Budapest I. műsora.

6.35: Budapest II. műsora. (Földművelés.)

7.00: Budapest I. műsora.

9.40-végig: Budapest I. műsora.

VASÁRNAP

augusztus 16

BUDAPEST I.

5.00: A szeretet hullámhosszán. Honvédeknek családtagjai üzennek a Háborús Nemzetközi Vásárról. Hangfelvétel.

8.00: Fohász. Szózat. Reggeli zene: 1. Losonczy Dezső: Rapszódia (Pátria-zenekar, vez. Fridl Frigyes); 2. Kodály: Székely keserves (marosvásárhelyi róm. kat. tanítóképző és gimnázium énekkara, vezényel Nagy István); 3. Poldini: Farsangi lakodalom — asztali zene (Pátria-zenekar, vez. Fridl Frigyes); 4. Lehár: Erre-arra jártam, dal (Böslér Endre); 5. Liszt IV. rapszódia (zongora: Alexander Borovszki); 6. Johann Strauss: Denevér, csárdás (Szabó Lujza); 7. Zsolt Nándor: Szitakötő (hegedű: Zathureczky Ede); 8. Lavotta: Mezei bokrkéta (Jékely verse, Udvardy Tibor); 9. Boka András: Régi magyar tánc (szalonzenekar).

8.45: Hírek.

10.00: Református istentisztelet a Kálvin-terti templomból.

11.00: Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szíve-templomból. A szentbeszéd mise után Hóka Imre dr. érseki tanácsos, dorogi bányalelkész mondja. A templom énekkara népénekeket énekel.

12.15: Leventeműsor. 1. Ah, hol vagy magyarok... (hanglemez); 2. Bevezető beszéd. Elmondja vitéz Major István alezredes; 3. Boldogasszony anyánk (hanglemez); 4. Ha Isten felénk... Borontó Jenő hangjátéka. Előadják a leventék. Vitéz Major István: Száll a madár ágról ágra c. szerzeményét éneklő a Nagykovácsy-cég leventéinek-kara; 5. Dorozslai Károly: Szent István-induló (hanglemez).

12.55: „Irodalom a trafikban.” Hankiss János dr. egyetemi tanár előadása.

1.10: Szórakoztató zene. 1. Kéler Béla: Rákóczi-nyitány (Koncert fűvészzenekar, vez. Keil Ernő); 2. Kacsóh Pongrác: Részletek a János vitéz c. daljátékából (a koncert fűvészzenekart vezényli, összeállította és hangszerelte Keil Ernő); 3. Lehár: Frasquita dala (Marjay Erzsébet). Hangfelvétel.

1.45: Időjelzés, hírek, vízállás-jelentés.

2.00: I. rész. Művészlemezek. 1. Wagner: Walkür — tűzvarázs (Hans Reinmar); 2. Verdi: Aida — Niluspartii jelenet (Elisabeth Rethberg); 3. a) Saint-Saens: A hattyú; b) Simonetti: Madrigal (hegedű: Thibaud); 4. Mascagni: Irisz, operarészlet (milánói Scala ének- és ze-

nekara, vez. Sabajno); 5. Giordano: Andrea Chenier, ária (Tito Schipa); Balakirev: Islamey (zongora: Cyrill Smith); 7. Saint-Saens: Sámson és Delila, ária (Anday Pirooska); 8. Puccini: Pillangó kísasszony, kettős (Lauri Volpi és Borgonovo); **II. rész: Fűvészzenekari művek.** 9. Weber: Oberon, nyitány (katonazenekar); 10. Paganini: Perpetuum mobile (római Metropolitan-zenekar, vez. Marchesini); 11. Borodin: Igor herceg — Balettzene (római Metropolitan, vez. Marchesini).

3.00: Mit adjunk ma növendékállatsinknak és hasonállatsinknak. Tóth Tibor dr. m. kir. gazdasági akadémiai rendes tanár előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata.

3.45: Melles Béla-zenekar. Vezényel Vincze Ottó. 1. Beck Ferenc: Fenyőgallyas lobogó, induló; 2. Suppé: Pajkos diákok, nyitány; 3. Bizet: Carmen, ábránd; 4. Vágvolgyi József: Klára, keringő; 5. Fegyedy Sándor: Csárdajelenet; 6. Bartha: Kaszinócsárdás.

4.40: Beszélgetés a templom előtt. Kislégi Nagy Dénes dr. egyetemi tanár előadása.

5.00: Magyar, szlovák és ruszin híradás.

5.20: Malesiner Béla jazz-zongoraszámjai a Nemzetközi Vásár stúdiójából.

5.40: Ahol gyermek voltam. Tersánszky Józsi Jenő beszél Nagy-bányáról.

6.00: Honvédeink nótát kérnek. Közvetítés a Nemzetközi Vásár stúdiójából. Közreműködik Zseszödi Irén és Orbán Sándor. Kisér Farkas Béla cigányzenekara. Az összekötőszöveget elmondja Somogyi Erzsi.

7.00: Magyar, német és román híradás.

7.20: Fürdés, gyógyulás. A közvetítést Hajdusoboszlóról vezeti Budinszky Sándor. Hangfelvétel.

7.50: Indulók. 1. Jakó Dezső: Honvéd induló (Légierek zenekara, vez. Dorozslai Károly); 2. Bersaglieri induló (Columbia zenekar, vez. Enrico Rossi); 3. Vitéz Major István: Szentelt föld, induló (Pátria férfikar és a Folyamerők zenekara, vez. ifj. Fricsay Richárd); 4. Blumensaat: Bamberger Fahnenmarsch, induló (berlini zene-művészeti főiskola zenekara, vez. a szerző); 5. Erkel Ferenc: Hunyadi-induló (Hunyadi János 9. honvédegylete zenekara, vez. Fricsay Ferenc).

8.10: Hangképek a vasárnap sportjáról. Beszél Legényei József. Majd Sporteredmények.

8.35: Ki mit szeret. Népszerű, kedvelt lemez. Az összekötő szöveget írta Turchányi István.

9.40: Hírek és löversenyeredmények.

10.15: Muzsikáló Margitsziget. Zenés közvetítések a Margitsziget különböző szórakozóhelyeiről. Közben **11.00: Német, olasz, angol, francia és finn híradás.**

12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

11.15: Lovászi Ferenc cigányzenekara muzsikál.

12.15: Az Országos Postászenekar játszik. Vezényel Eördögh János.

3.00: Szalontűz.

7.00: A Lügymányosi Szabadság Dalkör. Vezényel Nagy Sándor. 1. Volly István gyűjtése: Parasztdalok; 2. Bartók: Ne menj el; 3. Sásdy-Schack Manka: Székely ringató; 4. Nagy Sándor: Bölcsodal; 5. Horváth A.: Ószkör; 6. Vikár Sándor: Mennek a fonóba; 7. Pácius: Finn dal. A Munkásdalgyletek Szövetsége képviselőjében.

7.25: Brahms: Sextett (B-dur, előadja a kiegészített Pro Arto-vo-nósneves).

8.00: Hírek.

8.10: Dullien Klára hegedül. Magyar szerzők. 1. Kapi-Králik Jenő: Arietta; 2. Rieger Tibor: Scherzo; 3. Lisznyai Szabó Gábor: Elégia; 4. Hajdu Mihály: Improvizáció; 5. Spur Endre: Két nótaváltozat; a) Andalgó; b) Ugratós.

8.40: „Különös háztűznéző.” Nagy Miklós elbeszélése.

8.40: Horváth Attila emlékezete. Boeckai Imre előadása zongorajátékával. Felolvasás. 1. Bajaderók tánca; 2. Bölcsodal; 3. Nádas zúgása; 4. Cigányleány; 5. Szánkázás; 6. Gavott.

KASSA

8.00: Budapest I. műsora. (8.45-kor hírek.)

12.15: Hírek, heti beszámoló.

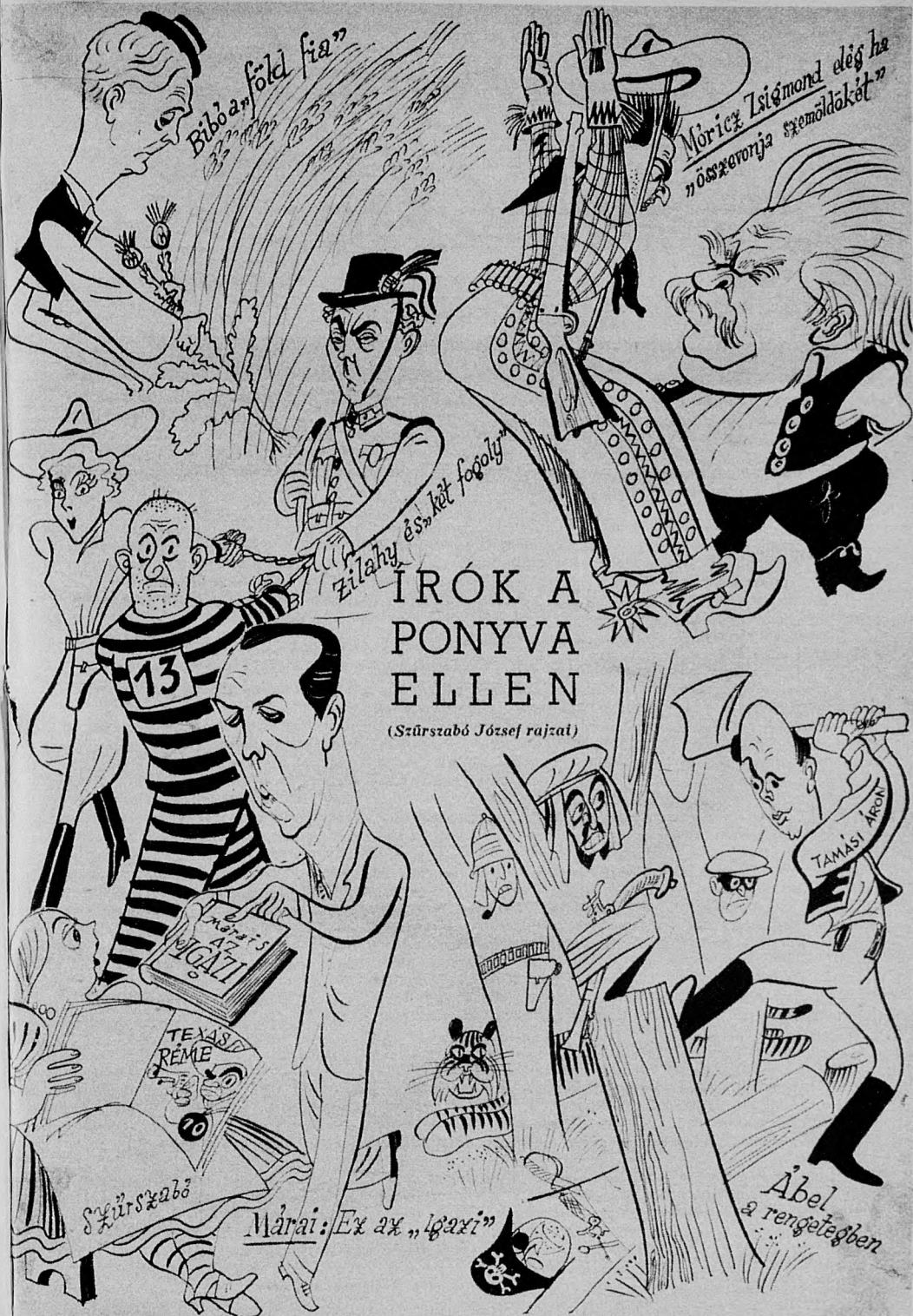
12.30: Tudom, hogy szeretted...

1. Eröss Béla: Keresek egy régi utcát (Kalmár Pál); 2. Buday Dénes-Szilágyi: Volt egyszer egy régi tavasz (László Imre); 3. Marich Jenő-Mezey Mária: Ne felj... (Mezey Mária); 4. Magyarády Jenő: Elfojtom a szívem szavát... (Szucek István, Orbán Sándor); 5. Babics László: Tudom, hogy szeretted... (Kalmár Pál); 6. Mi lesz velem, ha elhagysz? (Nagykovácsy Hona); 7. Biró József-Ságody József: Az, akinek bánata van... (Kalmár Pál); 8. László Imre-Szécsén László: Ne hidd el, ha azt mondják, könnyeztem utánad... (László Imre); 9. Kovács Kálmán: Nem bánom, történgen bármi... (Mezey Mária); 10. Morvay Károly-Szigeti József: Valamikor néked vittem... (László Imre); 11. Kár valakit visszahívni (Mally Gyöző); 12. De Fries Károly: Mért fáj a szív (Károly Katalin).

1-10—végig: Budapest I. műsora.

Delibáb

Bibó, "Föld fia"

Móricz Zsigmond és ha
"nősevernya szemöldökét"

Zilahy és két fogoly"

ÍRÓK A PONYVA ELLEN

(Szűrszabó József rajzai)

TAMÁSI ÁRON

Mári's az IGAZI

TEXAS RÉME

Szűrszabó

Mári: Ex ax "igazi"

Ábel
a rengetegben

Az egér féréjét fog

IRTA: SZOMBATHY VIKTOR

Sáriverrel találkoztam multkor a Váci-utcán. Fiatalt volt, mint a májusi hajnal, friss, mint a harmat s kedves, mint a mezei virág. Olyan boldog, mosolygós és vidám fiatalasszony talán nem is járt annak délelőtt a Belvárosban. Megálltunk az egyik sarkon:

— Honnan toppant maga elő, ilyen frissen és szépen? — kérdeztem.

— Vidéken lakunk, erdők és hegyek között — mondta Sári és a szeme boldogan csillogott, — higgye el, azóta nem is vágyom Pestre.

— Mióta?

— Amióta férjhez mentem.

— Persze — mondtam, — én még nem is kívántam szerencsét magának! Én is hallottam valamit, hogy maga férjhez ment — s itt habozva megálltam egy pillanatra, — ne haragudjék, ha azt kérdezem: kicsoda is az a boldog férfi? Hogy ki a férje, azt kérdem tudniillik.

Sári kerekre nyitotta ibolyaszemét, kezében izgatottan mozdult meg a zöld bőrtáska. Kicsit szemrehányóan kérdezte:

— Maga nem tudja? Hát ez igazán nem szép magától. Feledi Bandihoz mentem. Hogyne ismerné Bandit!

— Az a nagy, hatalmas, komoly ember, mérnök, nem? Ahhoz ment maga, Sári?

Lopva végignézettem Sárit. Finomvonalú kis alakja, az a virágos kelmékbe bujtatott, vidám asszonyka, hogyan illik ahhoz a hatalmas, nagy, komoly Feledi Andrásához?

— Kíváncsi? — nevetett Sári, — mondhatom, igen megható történel. Hát várjon, rögtön elmondom. Emlékszik, akkoriban Budán laktunk s Bandi is megjelent néha-néha a társaságban. Én mindig féltem tőle. Nagy, hatalmas ember volt s én törpének, kis semminek éreztem magam mellette. Ha táncolni kért, az volt az érzésem, hogy mindenki bennünket bámul. Nem szerettem vele táncolni, pedig sokat találkoztunk. Ez a nagy, hatalmas Bandi mindig megjelent mindenütt, ahol én voltam. Láttam, amikor szemével keresett izgatottan s végigpillant az emberek feje fölött komolyan, kissé rosszval, ha nem fedezett fel azonosmódot, aztán, mikor meglátott végre: hozzám jött, meghajolt s azt mondta: „Hogy van? Rég nem láttam, kicsi Sári!” És mindig ez a „hogyan van, rég nem láttam!” Rettenetesen unalmas volt ez az örök bevezetés. Félttem tőle s olyan rettegve beszéltem vele, mint a kis kutya beszélgetne a gazdájával, ha szólania tudna. Engedelmes voltam, lovagolt is és egyszer majdnem rárohant örömeiben a lovával, aztán dljat nyert valami vívóversenyen, de csak ritkán engedtem a hívásnak, mert a lovával, aztán dljat nyert valami játszik velem, hogy vasból van a karja meg a szíve is abból; egy ember, aki sohasem fél, akiben semmi indulat nincs, aki hajlandó kitörni a nyakát bármikor zokszó nélkül s alig érdekli egyéb, mint az evező, a ló meg a logarléc. — „Miért kerül maga engem?” — kérdezte egyszer, amikor véletlenül találkoztunk a Szigeten s már nem lehetett előle kitérni, amire én vállalt vontam s megmondtam őszintén, hogy félek tőle. Ijesztő, komoly vasember.

— Éntőlem fél? — csodálkozott — és éppen maga fél, Sárিকা?

Búsán döngött el a fák között és sokáig nem mutatkozott. Nem is hiányzott. Ilyen ember, akiben nincsen érzés, nincsen indulat, aki ennyire hiba nélkül való, mint a tankönyv eszményi embere, — ilyen ember nekem nem kell. Én az embert szerettem volna benne megtalálni, valami finom utalást arra, hogy érző lelke van, hogy nem görög márványszobor, hogy éppen olyan anyagból gyúrták, mint Pistát, vagy Imrét... Ugy néztem föl rá, mint egy megtestesült páncélos vitézre.

Egyszer aztán ismét találkoztunk, vidéken valahol, a Dunántúl, valami vadászatot rendezett Kálmán bácsi s engem is meghívtak a zárómulatságra. A vacsoránál mellém került, még komolyabb s még szótlanabb volt, mint azelőtt. Október közepén tartottunk, kissé hűvös volt már az idő, sárga és rozsdavörös színek mosolyogtak be az ablakon. A nyúlcombán tartottunk éppen, amikor hogy, hogy nem, valahonnan bekerült a vadászházba egy kis szürke egér. Izgatott, sovány, menekülő kis állat volt, kétségbeesetten futkározott a padlón. Először nem vette észre semki, aztán, hogy a Gizi lába elé tévedt, Gizi rémülten sikoltott s felugrott a székre.

— Gyerekek, egér! — sikoltoita.

Nem tudom, miért fél az ember az egeről, de emlékszem, akkor is megijedtünk. Néhányan elsápadtak, voltak, akik nevettek, a szerencsétlen kis szürke állat meg ott rohant, szaladgált fel s alá aszék lábak között s nem talált egy rést, ahol eltűnjön.

S ebben a pillanatban az én hőszám, ez a Góliát, ez a Bandi úr, ez a páncélos vitéz feláll, szájaszéle elfehéredik, végigsimit a tarkóján s száját félrehúzza mondja:

— Nagyon kellemellen. Egy ilyen egér...

Hirtelen elfelejtetem az egeret s Bandira bámultam, a hősrre. Ott állott Bandi s idegesen pillantott maga köré, aztán félreugrott, mert az egér ott vágatott a széke alatt. Látszott Bandin, hogy titokban megborzadt, nem mer szólni, azonban s ha rajta állana, legszívesebben kiosonna a szobából. Sűrűn topogott s a tarkóját simogatta. Erről láttam, hogy mégis tud ideges lenni, egy ilyen nyugodt, kötelidegzetű nagy ember.

— Bandi, maga fél! — nevettem a szemébe.

Elszégyellte magát s visszaült. Onnan is pislogott még az asztal alá. Félrehúzta a száját s kényszeredetten mosolygott:

— Nem, nem éppen... Csak kellemellen, roppant kellemellen mégis egy ilyen egér... S ezzel összerázkódik. Az a nagy, behemót ember.

Én csak néztem, néztem, rajtafelejtetem a szemem, éreztem, hogy a szívem tája melegedni kezd, ahogy ezt a nagy óriás, kedves, ijedt fiút láttam.

Bandi zavartan játszott az asztalkendővel:

— Ne értsen félre, Sáríka, nem félek én, de hogy ijedtem meg, de higgye el, nem szeretem ezt, látni se szeretem, ha az ember elgondolja, hogy egy ilyen kis egér összevissza futkos, menekül, egy ilyen apró, tehetetlen jószág...

Azzal megint összerázkódik.

Bandi — szóltam hozzá csendesen, — most látom csak, hogy maga is ember.

Bandi kerekre nyitotta a szemét:

— Hát eddig minek gondolt, Gellérthegynek?

Megráztam a fejem:

— Most látom csak, hogy lelke is van, Bandi, nem páncélosvitéz maga, nem is köhegy, nem is érzékellen óriás, hanem éppenolyan érzései vannak, mint más, közönséges és magánál jóval kisebb embernek.

Aztán már én támadtam; mert ezt mondtam még neki:

— Ha pedig lelke van, akkor van szíve is.

Bandi nagyon komolyan nézett rám, aztán megsimogatta a kezem, amelyet rajtafelejtetem az asztalon:

— Sőt, azt hiszem, csakis szívem van, Sáríka — mondta.

Egymásra mosolyogtunk és sokáig maradtunk így csendben. Egészen elfelejtettük az egeret s azt, hogy a társaság nagy zajjal ismét visszaült a hidegedő vacsorához és nagy kanálzörgéssel, villaesörgetéssel követelte az újabb fogást. Ez a kis egér volt az oka annak, hogy így megszerettem, hogy merlem szeretni ezt az óriás Bandit. Akkor láttam, hogy nem kell félnem tőle, éppen olyan érző ember, mint a többi és lelke is van neki, szíve is, és ha kell, még félni is tud a maga módján.

Már a tészánál tartott a társaság s mi még mindig hallgattunk. Végre Géza bácsi, aki mindent észrevesz és mindenkire köszönőül mond, ránkkiáltott:

— Ti talán még most is reszkettek az egeről, hogy így elhallgattatok?

Bandi rámnézett, én Bandira s egyszerre emeltük fel a poharunkat. Ránevettem Géza bácsira s ezt mondtam neki:

— Ugyis tudom, hogy fel akar valakit köszönteni, Géza bácsi, csak az áldozatot keresi. Hát például most köszöntsön fel bennünket s kérje meg egyúttal Bandi helyett a kezemet is. Mert ez még hozzátartozik az egerhez.

Sári most elhallgatott, de arcán még hosszasan ült a mosoly. Ugy tetszett, hogy a komoly Váciutcán mindenki rámosolyog. A házak, az autók, a kirakatok s az emberek.

— Hát ez a házasságom tanulságos története — fejezte be Sári s eltűnt a Vörösmarty-tér irányába. Ugy tetszett, kerti orgona illata maradt utána.

Nagy peesét. Semmi okuk a szegyenkezésre. Talán nem tudják, hogy nemcsak a megszállt területeken, hanem Csonka-Magyarországon is keserves sorsa volt a felnövő ifjúságnak. Érettségi bizonyítvánnyal, tanítónői, sőt, tanárnői diplomával jöttek hozzám kétségbeesett lányok, akik éppen úgy akartak segíteni szüleiken, mint maguk, kedveseim. S bizony, legtöbbször nem volt más választás: el kellett fogadniok gyermekek mellett, vagy háztartási munkákban kinnál állásokat. Egyetlen egytől sem hallottam, hogy ebből az életben kára származott volna. Maguknak is csak dícséretére válik, hogy nehéz időkben becsületes munkával segítettek magukon és szüleiken. A szolgálat különben sem lealázó. Mindannyian szolgálunk. Aki tehát az elmúlt nehéz idők miatt lenézi Magukat, arra rá sem kell nézniök.

Turi M. Csodálkozom, hogy ilyen megfontoltnak látszó leány nős férfit választott. Természetes, hogy sokat szenved e miatt, de meg is érdemli. Képzelve el: ha Maga volna feleség s Magát játszáná ki egy leánnyal az ura! Bizonyosan még többet szenvedne, mint így. Egyetlen tanácsom: szakítsa meg ezt a méltatlan kapcsolatot, mert ez a férfi csak játszik mindkettőjükkel. Ha tovább folytatja, még több szenvedésre számíthat.

Kérem kedves olvasóimat, levelükre mindig írjanak jeligét, mert anélkül nevüket, vagy városuk nevét, esetleg mind a kettőt használok jeligének. Magánlevelet nem írhatok

Honleány. Szándéka nagyon szép, de részletes felvilágosítást csak a Magyar Vöröskereszt Egyesület nyújthat. Forduljon közvetlenül oda kérdéseivel s hogy a választ megkönnyítse, tudassa minden személyi adatát. Cím: Budapest, VIII., Baross-utca 15. sz.

Kis esillagom. Mindig hangsúlyozom, hogy házastársak között első kötelesség az őszinteség. Elismerem, hogy szeretetből tette, de mégis ott kezdődött minden szerencsétlensége, mikor betegségét ura előtt elhallgatta. Meg kellett volna mondania, ezért nem tudott helytállni sem mint háziasszony, sem mint anya. Így könnyű volt rosszakarója helyzete, mert a hiányokat szeretetlenségnek és lustaságnak minősíthette. Talán egy komoly beszélgetés még mindent helyrehozhatna. Próbálja meggyőzni férjét, hogy mindent érette tett s ne szemrehányással, hanem a békülés komoly szándékával közeledjék hozzá. Gyermekeknek család kell, hogy békességben, szeretetben nőhessen fel. Erdemes érte megkísérelnie az új összetalálkozást. Ezután pedig ne engedjen be az életükbe idegen aszszonyt, mert valószínűleg az rontotta meg házasságukat.

Gyógyítható? Ha orvosa rendeléseit betartja, teljesen meggyógyulhat, gyermekével együtt. Új férjhezmenésre azonban gyógyulásáig gondolnia sem szabad. Most ne törődjék mással, csak a szegény kis gyermek és a saját egészségével. Többi gondjával ráér akkor foglalkozni, ha kezelőorvosa gyógyultnak bizonyíthatja. Ügyvéd adhat csak szakszerű felvilágosítást az ilyen indokolt válás esetében.

Perecesnyi hegyek. Szerelmes valakibe, akinek a nevét sem tudja, csak egy csókot kapott emlékül tőle. Tizenhét éves, tehát nem kárhóztatom, de vigyáznia kell, ha ilyen könnyen szédül s ilyen gyors préda. Szerencse, hogy elhelyezték a férfit, mert nem látszik lelkiismeretesnek. Dolgozzék tovább és vigyázzon jobban magára! Különbön még sokszor hiszi majd, hogy ez az igazi, végzetes szerelem és sok szenvedéssel fizet ábrándozásáért. Ha aztán a férfi visszajön és komoly érzéseket hoz vissza, ne szédüljön meg minden szavától, hanem igyekezzék kiismerni, ne hogy csalódnia kelljen.

Nagyon-nagyon. Zavaros és kusza az írása, olyan a kérdése is. Szinte érthetetlen, hogy ismeretlenül felkínálkozott valakinek és átkozza azokat, akik megakadályozták a megismerkedést. Szédelőnek ez a férfi éppen séggyel nem nevezhető. Akkor volna szélhámos, ha kihasználta volna a kínálkozó alkalmat és aztán odébb állt volna. Próbáljon nyugodtan gondolkozni s be kell látnia, hogy nem érte sérelem. Érzéseit pedig tartsa fenn későbbre, mikor hasonló érzésekkel közeledik majd valaki és feleségül kéri. Mostani állapota olyan, mintha álomban járna s nem látná a lábai előtt tatóngó szakadékot.

Muskátl. Versei igaz érzésekből fakadnak, de nem hiszem, hogy megütnék fővárosi lapok mértékét. Még sok a helyesírási hiba is. Olvasson sokat; a nagy magyar írók verseiből majd megérti, milyen sok hiányzik még az igazi költeményig. Azt meg nem is értem, hogy pénzébe került versei kölése? Már ebből is látszik, hogy nem volt őszinte a bírálat, különben a közölt íráskért fizetni szoktak.

Havasi gyopár. Természetes a férfi neheztelese és csodálkozom, hogy bár ismeri az ügynevezett „jóakarók” aknamunkáját, mégis elhitte rágalmaikat és szélhámos-sággal vádolta választottját. Vigyázni kell az ítéletmondással. Önerzetes fiú nem is felelhetett másképpen, mint elmaradással. De ha szereti, mégis vissza fog térni. Akkor aztán ne hallgasson a pletykálkodókra. Kétségbeesésre nincs oka, bár ez a 16 éveseknél nem szokatlan lelki állapot.

Németor. Egyes szövevényes szövevényes modorú, bécsi módú, pettyes és csó van, a nyári kánán sem öröme: itt risnya, amle a szem, selyemből sebben has selyem és rozott műből, amit ként őrizn. Ózre is radnak a világos ka ez alkalom a háború mert minc kosztümré Igaz, hog tőleg is b nyok van színű és ugyancsak pedig ige

NŐKRŐL A NŐKNEK

IRJA
HATTYASY KATALIN

A csíkos divat

megmarad ősze is, legalábbis sok őszi modellt terveznek különféle csíkozású szövetből. Az őszi, eddig elkészült modellek között már igen sok a műanyag, műrostos, vagy teljes egészében műrostból, vagy keverve s meg kell állapítanunk, hogy ezek között az, amely valóban finom műanyagból, finom szövésel készült, tartós, nem nagyon gyűrődik és mindenekelött mutatós.

Áttuk az új német koricacsutka anyagot, amely paradicsomszárral keverve készült s az új olasz tejanyagot, amely szebb, jobb, mint a tavalyi, mert azóta már újra kikísérletezték. Ezek között az anyagok között igen sok a relief-csík, amely néha durván, kisujjnyi vastagságban is kiemelkedik az anyagból. Különösen káptátnak, keppnek divatos ez az anyag.

Németországból sok pettyes szövet is érkezik s a bécsi modellrajzokon sok pettyes és csíkos kombináció van, ami pedig nálunk a nyári kísérletezés folyamán sem vált be. Hölgyek öröme: itt az új német harsnya, amelyen nem szalad le a szem, pedig ez is műselyemből készült, helyesebben hajszálvékony műselyem és valami patentrozott műanyag keverékéből, amit hétpecsétes titokként őriznek.

Őszre is divatosak maradnak a tavalyi egészen világos kabátok s a divat ez alkalommal fittyet hány a háborús szegénységre, mert minden őszi kabáttra, kosztümre szőrmét ír elő. Igaz, hogy a szőrmét illetőleg is bravúros találmányok vannak már. Az egy színű és puha szőrméket ugyancsak hamisítják, még pedig igen nagy sikerrel.

Ószi divat: drap csíkos flanelruha, elől ráncos szövetnyál, flatúlos lábtestre kettőz

pettyes pelerint csináltatott, eredeti párisi modellrajz szerint. A vastag szöveten, amelynek színe rebarbara-rózsaszín, fekete domború felületű gombok vannak varrva petty helyett. Igen érdekes.

Tabódy Klári, a Németországban és Olaszországban filmező magyar sztár testvéreinek, Turay Idának többrendbeli divatajándékot hozott ittjártakor. Többek között pillealakú strandtáskát piros lakkból, steppelt fazonban, szabályos levéalakú retikült, lepecsételve Tabódy Klári kerek arcképével, felbélyegezve Turay Ida fényképéről készítettett bélyegekkel s megcimezve szép applikált betűkkel: Signora Ida Turay, Budapest. Uj Magyar Színház. Ezenkívül platina miniatűr gyűrű-órát is kapott Klárikától Dusika, aki viszont egyik kézfestésű selyemruháját ajándékozta testvérkéjének viszonzásul, lévén teljesen egyforma alakjuk.

Különös modelleket láttunk az egyik szalonban: a szoknya hat része cipőfűzővel van összefűzve s alul masnira megkötve a szalag, s ugyancsak cipőfűző díszíti a ruha felsőrészét is, a nyaktól a derékig, ahol szintén esokorban végződik.

Földieperszínű, fehérpettyes kosztüm, kítartott szoknyával, fűzött kabáttal, fehér, magasnyakú batiztblúzzal

*

Kék-fehéresíkos könnyű nyári ruha japán ujjakkal

Még itt a nyár,

ne törjük hát fejünket kizárólag az őszi és a téli holmin, csinosíthatjuk még nyári ruhatárunkat, sőt a késői nyaralók még egész nyári gardrobjukat most állítják össze sebtiben. A szalonokban gőzerővel folyik a munka. Nyári és őszi modellek egyaránt készülnek és már javában bírálgatják a téli szörmézett divatrajzokat és terveket, de azért az eladott ruhák százalékat illetőleg mégis nyári holmiban legnagyobb a kelendőség. Az ismert arisztokrata szépasszony most csináltatott magának mályvaszínű santungkosztümöt, slingelt gallérokkal és mandzsettával, a menyasszony-sorban lévő társaság-kedvenc és bálkirálynő pedig fehér santungkosztümöt kapott, franciás szabással, fekete csipkekézelőkkel és fekete csipkezsabóval. Nagyon érdekesen hatott ez a modell a szókehajú bálkirálynőn. Egy másik társaságbeli szépség gomb-

ENC

apróságok szép toalet van újdonszött az ékegek között

Az egyik amely világszült, naggrammot keskeny fejből. Érdekes azt nem ért szörmebetűmoarészalagszekötve? volt angol

Talán ne ságnak, hová a kissé nyári divat, amely külön alulibaknak mérdélyezhet.

Szürke-zöldesikozású kosztümruha, háromnegyedes kabáttal

Az őszi kalapmodellek közül feltűnt néhány hajfonatos modell. Ezeknél a leginkább bársony anyag hajfonatszerűen, háromágúan van befonva s ebből a fonatból készült a kontyszerűen magasított, fejtetőre illesztett kis szakajtóforma, amelyről jobbról is, balról is, hátulról is lebernyegek lógnak le. Természetesen magától kínálkozott az ötlet, hogy ezt a modellt természetes hajból is elkészítették.

A pitykegombnak soha olyan nagy divatja nem volt, mint az ősszel lesz. A gyöngyház, csont- és szarugombok beszerzése ugyancsak meglehetősen nehéz volt ezért előkerülnek a régi ékszerskatulyákból a kéziművű ezüstmegak, amelyek a hajdani díszmagyarokat díszítették, a forgók és a valódi drágakövekkel ékített gombok is. Ezeket használják fel azokra a kosztümökre, amelyek nem férfihajtóval készülnek, hanem a testhezálló kabát első része, amely nyakig zárt, ezekkel a gombokkal gombolódik két oldalon is a kabátra. Érdekes fazon, érdekes dísz.

ENCSEM-BENCSEM

apróságok egészítik ki a szép toalettet. Nézzük, mi van újdonságban ezek között az ékesítő kis bohóságok között?

Az egyik őszi kosztümön, amely világos anyagból készült, nagy szórmonogrammot láttunk, egészen keskeny félnerenyi csíkokból. Érdekesen hatott, csak azt nem értettük, hogy a két szórmebetű miért volt fekete moaréshalaggal masnira összekötve? Ez már túlsok volt angolos kosztümre.

Talán nem is számított apróságnak, hogy ismét elindult a kissé molett felé hajló divat, amely nem tűr hatvan külön aluli nőt s a magasabbnak még többet is engedélyezhet. Ki tudja, sikerül-e

ezt a rekordnak számító divatsúlyt elérni?

Az őszi kosztüm és angolruha modelleken sok raffinnált cserkészcsomó szerepel. Némelyik kabát szegélyét egész csomósor képezi. Csak természetes, hogy a cserkészötlet felmerülése kapcsán készítettek olyan terveket is, amelyeket cserkésznyakendő tart össze felül.

Érdekes divat a kosztümruha, amely nem csupán szoknyából és kabátból áll, hanem a kosztümszövetből teljes ruha készül, esetleg kis fehér bubigallérral s erre jön a hasonló anyagból készült kabát. A kabátok egyébként még hosszabbak, mint eddig voltak, igen gyakran bővebbek is.

Érdekes gombdíszítésű könnyű gyapjúkabátka, fehér vászonszoknyához

ŐSZI ÚJDONSÁGOK

Mint hírlík, őszre divatos lesz a flórharisnya, fekete sarokkal és varrással. Konkurrense a teljesen fekete harisnya lesz.

A rakott szoknya az őszi modellek egyik díszje. Különösen érdekesek a sötétkék rakott szoknyák, amelyekhez sötétkék, piros, mályva-

A felhajtott karimájú bébi-kalapokra monogrammot tesznek, még pedig az egész keresztnevet kírva, fémbe-tükkel, vagy este strasszból.

A szőrmekelepek az idén nagyon divatosak lesznek. Talán legérdekesebb az egyelőre elkészült modellevek közül a nereturbán, amelyen az apró állatkákat egymás körül csavargatják, szabályos turbánformában s még az indiai maharadszák nagy ékköve sem marad le az elejéről.

A kesztyűkre varrt szép hosszú, ápoltt, különleges színű körmök az idén tartozékaik lesznek az őszi toalettnek. Este ezüst, arany, gyöngyház, gombház és mit lehet tudni, milyen színek lesznek még!

A népszerű nyári virágklipszek helyét őszre gyümölcsklipsz foglalja el a lányvonalú, kecses kis női füleken. Egy-egy fülbé tűzött szőlőszem vagy ribizlifürt legalább olyan finoman hat, mint most a margareta, vagy fehér-piros stilizált virág.

Az őszi modelleken egyformán láthatunk nagyon bő és nagyon szűk szoknyát. A bukjel-szoknyának mindenestre vége van, bár még feltűnedezik elvéve egy-egy rajzon, de már csak megrendelésre készítik. Az új szűk szoknyák fentről lefelé szűkek.

A kosztümök röverjére miniatűr madárfészkeket tűznek s a fészekben számos kis madár látható. Legnépszerűbbek a fecskék, de van szép harkály is, amely éppen kopog a fatörzsön.

Drap teveszörkabát steppelés-sel és egy nagy vágott zsebbel

Zöldesíkos vászonruha rejtett gombolással
(Bolya Lenke rajzai)

színű, vagy számócaszínű matrózbólúzt viselnek. Mióta az iskolákban magyaros egyenruha van, nem fenyegeti a divathölgyeket az a veszély, hogy matrózbólúztokban iskolás fiataloknak nézik őket. A matrózbólúzhhoz az obligát nagy masnit a hölgyek nem a hajukban viselik, hanem retikülformájában, karjukra akasztva.

Ciklámenlila délutáni ruha szegőzött derékrésszel

5

ŰZE
KÖZT
BAJTÁ
SZO

Augu
mán b
nepi es
fogjuk
dapesti
jából.
hangzi
mikrofo
venezre
net, m
ország
orosz
coló ka
píti az

A F
palotáj
részbe
ványrő
lal frt
a lapo
családi
Bajtar
szerű S
rofonba
tali sz
renget

— B
gozni
nálunk
tetlen
lap m
násait.
nánk
Vörösk
társi r
szakad
kodik.
közelél
ezredik
amely
fog elh

Az e
hatalm
szuper
Már ú
magoly
hosszú
nak r
kibirja

— M
ra kat
mondj
úr. —
itthon
gondol
a köt
kintley
ben. E
sétud

50.000.

ÜZENETHEZ KÖZELEDIK A BAJTÁRSI RÁDIÓ- SZOLGÁLAT

Augusztus folyamán bensőséges ünnepi est közvetítését fogjuk hallani a budapesti rádió stúdiójából. Ezen az esten hangzik el majd a mikrofon előtt az ötvenezredik rádióüzenet, mely Magyarországról a messzi orosz síkságon harcoló katonáinkhoz röptíti az otthon szavát.

A Baross-utcai Vöröskereszt központ palotája az a hely, ahová az ország minden részéből naponta százával futnak be a halványrózsaszínű levelezőlapok. Ceruzával, tollal írt egyenesebb, remegőbb betűk tudatják a lapokon hozzátartozóikkal a fontosabb családi események híreit. A Vöröskereszt Bajtársi rádiószolgálatának keretében a népszerű Salacz Tibor titkár mondja be a mikrofonba ezeket az üzeneteket. Most itt hivatali szobájában az asztala csaknem eltűnik a rengeteg levél alatt.

— Bizony igyekszünk megállás nélkül dolgozni — mondja szerény mosollyal. — Ez itt nálunk nem rídek hivatali szoba, hiszen lehetetlen minden egyes üzenetküldő vagy kérő lap mögül ki nem érezni a szívek dobbanásait. Mióta a fronton magyar katonáink harcolnak, a Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat szakadatlanul működik. Így jutottunk közelébe az ötvenezredik üzenetnek, amely augusztusban fog elhangzani.

Az egyik sarkban hatalmas ötlámpás szuperrádió fekszik. Már úgy van becsomagolva, hogy a hosszú út szállításának minden baját kibírja.

— Megy ki a frontra katonáinkhoz — mondja Salacz titkár úr. — Hála Istennek, itthon nemcsak arra gondolnak, hogy mi a kötelességünk a kintlevőkkel szemben. Ezen a kötelességtudáson felül is

— Kis János honvédnek kislánya született. — Salacz titkár diktálja a rádióüzenet szövegét

megdobban a társadalom szíve és gyakran érkeznek be értékes ajándékok a katonák számára. Ennek a rádióknak mi is nagyon örülünk. Ott kinn, majd valahol a Don mentén ez a hangszóró zengi katonáink fülebe az otthoni cigánymuzsikát, a híreket s rádiószolgálatunk várva várt közleményeit.

A munka most is folyik s mi csupán néhány percre állítottuk meg. A kisasszony ott ül a gép mellett, ujjai megmozdulnak a billentyűk felett, Salacz Tibor diktálja a soron következő üzenetet:

— Kis János honvédnek üzeni felesége, hogy itthon minden rendben van, a természet szép s gyönyörű kicsinyük megszületett. A kis jövevény négy kilós fiú és a neve, természetesen, neki is János lesz.

János! Kicsi János. Nem is tudod,

hogy milyen nagy örömet jelentesz odakinn édesapádnak. Nevedet viszi a rádióhír, át a határokon elúszik a kék éjtszaka ezüst csillagfényei alatt. Ötvenezredik hírvézer szívdobbanás, ötvenezredik szoros összekötő, láthatatlan kapocs ember és ember között.

Szép ünnep lesz ez az ötvenezredik üzenetközvetítés a rádióban. Nemcsak azoknak ünnepe, akik üzennek, hanem mindannyiunké, akik ezen a földön élünk. Gy. L.

— Itt minden levél egy-egy szívdobbanást jelent (Bereth képek)

BOBBY ÉS PISTA

Írta: THURZÓ GÁBOR

Bobby, a drótszörű, ott hevert naphosszat a szakácsné ágyán. Bobby elhízott, unalmas, vastagszörű dög. Ha valaki a tányérjához lép, belekap a bokájába és lecibálja róla a nadrágot. Három éve nem nyírták, alig lát ki pofájának sűrű esimbókjai közül, esirkehúst eszik és csak dobostortát, és a jólétben behíztak a hangszálai, elfelejtett ugatni. Bobby úgy került Borbálához, a szakácsnéhoz, mint egy elhordott ruhadarab. A tanácsosék valósággal föllelegeztek, amikor faluról megkapták Taeskót, a pulit, és Bobbyt, az utálatost, kilakoltatták a konyhára.

Borbála legtitkosabb vágya teljesült, amikor Bobby az övé lett. Régóta áhított már rá, orvul magához nevelte, fitymáltatta vele a családtagokat, s amikor Taeskónak még híre-hamva nem volt, Bobby kiszökött hozzá olykor a gyermekszobából, — ahol plüss párnán aludt és aesarkodott reggeltől estig, mint egy vénlány, — és az éjtszakát a cselédszobában töltötte. Ekkor jött rá, hogy a esirkének legjobb a melle-húsa, s ettől fogva valósággal felfedező utakat tett a gasztronómia titkai körül, mint egy inyenc öregúr.

Bobby volt a konyha ura, amikor Faggyapusztáról megérkezett Pista, a kis inas. Hajnalban ért a városba; vállára kapva a bátyja katonaládáját, gyalog sétált be a Belvárosba. Ámuldozott a magas házakon, villamosokon. Korán volt még, az utcák kihaltak, a redőnyök lehúzva, az októberi világoskék égen, a házak falán gyöngyszürke pára. A vonaton fáj a szive, hogy ott kell hagyni a puszta, be kell vennie magát az irdatlan idegen városba. A járdát azonban gyorsan megszokta, az pedig pompás volt, hogy az utcákon, melyeken néha-néha egy-egy öntözőautó száguldott végig, megdöbentő esőnd volt. Hat óra se volt még, Pista leült a Duna mellé, a lépesőre, bámulta a vizet, a némán, koromfeketén, rejtelmesen elúszó vontatókat. Sokáig üldögélt, valahol fél hetet ütött egy óra, ekkor fölállt, megkereste a tanácsosék házát és bekopogott a konyhán.

Senki se nyitott ajtót, a reggeli újságok érintetlenül lógtak az ajtó üvege mögé dugva. Pista megpróbálta a kilin-

eset, s akkor látta meg, hogy egy vastag, kövér kutya lomhán, érdeklődés nélkül, lötyögőn riszálva magát, végigtérfereg a konyhán és odaáll az ajtóhoz.

Pista megint rákocogott az ajtó üvegére. A vérében volt, hogy jóban kell lenni az állatokkal; barátkozni akart a kutyaival:

— Csiba te — mondta és ráfintorgott Bobbyra.

A kövér dög megértette, hogy őt hívják, bár Bobby volt és nem Csiba. Rá-huppant egy számolýra, mely az ajtónál állt és két praelijával az ablaknyílásba támaszkodott. Az ablak nyitva volt, Pista benyúlt, vakarászni kezdte Bobby zsíros nyakát, püderos, hosszú szőrét és Bobby lustán kinyújtotta a nyelvét, majd rányalt Pista vörösrre dolgozott, érdes kezefejére. A fülét pedig mintha figyelmesen hegyezte volna.

Pista megszokta otthon a kutyaikat. Nekik is volt egy a béresházban, tizenöt éves nagy kuvasz, naphosszat az- zal ugrált, amikor teheneket őrzött még a határban. Azt hitte, ez a pesti Csiba is olyan barátkozó, mint az otthoni. Pattogtatta feléje, csak úgy az ablakon keresztül az ujjait, s Bobby, abba hagyva rosszkedvét, nagyokat ugrott utána, lobogott a szőre, a szeme csillogott, és vidáman csaholt.

Volt Pista zsebében egy vadgesztenye. Fogta, odahajította a tűzhely mellé. Bobby vidáman loholt és vakkantgatva hozta vissza.

— Edd meg, Csiba te, kenyér az — biztatta tréfásan, és az öreg Bobby, mintha megértette volna a játékot, lármásan rágesálni kezdte.

Borbála ekkor hallotta meg a esaholását és vette észre, hogy Bobby nincs ott az ágyában. Gyanút fogott, dereka köré tekerte a terítőt, kilépett a konyhába. Majd elájult attól, amit látott: Bobby egy tömzsi, pirosarcú, vidámtékintetű öklömnyi legénykével hancúrozott, ugra-bugrált, kétpofára zabált valamit és lelkesen kellette magát.

— Bobby! — süvítette feléje s oda-futott, hogy magához nyalábólja.

Bobby azonban nem engedte magát. Először értelmetlenül bámult a testes, kócos asszonyságra, elhúzta a pofáját, félszemmél Pista felé kaesintott, amikor pedig Borbála húzkodni kezdte, mordult egyet és belekapott a kezébe.

Pistának ekkorra elment a kedve a játéktól. Bösz, kardos, hatalmas asszonyság a szakácsné, ennek jut majd a keze alá. Jóba kell lenni vele. Lekapta illédelmesen a kalpagját, összevágta a esizmája sarkát.

ARANYSZÖKE LESZ,

ha az Elsner-féle Eau Radleuset használja. Barna vagy fekete haját nyer az Elsner-féle dióklivonattól. Ára 2.40 pengő. Naponta postai szétküldés.

EISNER GYULA drogeria, főhercegi kamarai szállító. Budapest, VI., Andrásy-út 37 szám

— En vagyok az új inas. Most gyűttem Faggyaspusztáról.

Borbála mérgesen tuszkolta be Bobbyt a eselédshobába.

— Finom alak maga. Még itt sines, máris elrontja a kutyát. Na, jöjjön, üljön le oda az asztalhoz. Evett már?

— Még nem ettem, instállom.

Leült, feszesen, ijedten. Bobby nem nyugodott a eselédshobában, kilesett az ajtó résén, csaholt, jelezte, hogy él és játszani óhajt. Odasomfordált, ráncigálta a eszmáját, dobbantott, hogy csak guritson neki Pista valamit, fut majd érte és visszahozza. Pista mozdulni se mert, csak amikor nem látta magán Borbála szúrós két szemét, akkor simogatta meg Bobby fejét. Borbálában, míg a kávét kitöltötte és szelt egy karéj kenyeret, egy világ omlott össze. Mi lelte ezt a kutyát?

Letette a pléh asztalfödőre a kávét, a kenyeret:

— Bobby, gyere ide szépen.

— Bobbynak híjják? — és Pista elnevette magát. — Nálunk odahaza így hívják a kis bárót.

De Bobby a hívásra se mozdult. Rettenetesen el volt foglalva. Ragyogó szemmel figyelte, ahogy Pista eszik. Néha megkaparta a térdét, kunyerált egy falatka kenyeret és olyan gögösen ette meg, mintha kaviáros szendvics lett volna. A szakácsnéra rá se hederített és amikor Borbála a zord hangból hirtelen politikával édesen esücsörítő, gügyögő kedveskedésre váltott át és a esirkehúsos tálat tartotta feléje, Bobby megvetően elfordult és magasba ugrott egy darab kenyérhéjért, amit Pista dobott fel a levegőbe.

Pista, aki a vonaton még félt a pesti lármától, a Dunaparton a tanácsosék házából, most valami melegséget érzett a mellénye alatt. Eddig a teheneket őrizte Csibával, csendesesen beszélgetve vele, most ezt a pesti házat fogja védelmezni ezzel a pesti Csibával itt, akit úgy hívnak, mint Faggyaspusztán a kis bárót. Mosolygott, megtörölte a reggeli után a száját, aztán leguggolt a földre és a holdogan hempergő Bobbynak vakarászni kezdte a hasát.

Borbála rosszkedvűen, ellenségesen nézte. Elvesztette Bobbyt, egy kutyát ugyanúgy vesz el az ember, mint egy férfit. Hűtlen természet. Főállt, nyelt egy nagyot, mert már majdnem sírvafakadt, lenyelte a könnyeit. Bobby, mintha elbűvölték volna, rá se ismer reggel óta a gazdájára és megugatja, mint egy idegent.

— Hagyja már azt a dögöt. Megmutatom a szobáját. Öltözzék át.

A lichthófra nyílt Pista szobája: vaságy, festett fehér asztal, kis kályha. Az ágyon ott feküdt kivasalva a mustárzöld, tölgylevéllel kihímzett gallérú

VAJJON FIATALOSABB LETT-E AZ ARCOM?

Egy az egész világ szakköreiben ismert nevű orvosprofesszor által előállított értékes kivonat: a Biocel ma már a rózsaszínű Tokalon-krém egyik alkotórésze. Használja Ön is minden este e krémet lefekvés előtt és állapítsa meg reggel, vajjon fiatalosabb lett-e az arca. Nappal fehér, nem zsíros Tokalon-krémet használjon. E krém célja a bőr világosabbá, üdőbbé, bársonyosabbá tétele.

vadászruha, feszes nadrágján méregzöld selyem lampasz.

— Ez lesz a ruhája. Aztán — és most a féltékenységtől nagyon harcias, kardos, rosszindulatú lett: — Pesten mindennap kell ám mosakodni. A fogát is, nemesak az orrát. Urak között van. És dolgozni is fog. Nemesak kutyával játszani. Megértette? Most meg öltözzék föl, beviszem a tanácsos úrhoz.

Pista engedelmesen öltözni kezdett. Eleinte szégyelte magát a vadászruhában, olyan benne, mint egy pojáca. Később egyre kellemesebb lett benne, egészen kitégult a szíve. A cugos, fekete cipőt húzta fel, amikor az ajtaja előtt gyanús neszt hallott. Bobby kaparta a küszöböt és amikor ajtót nyitott neki, boldogan ugrott a nyakába.

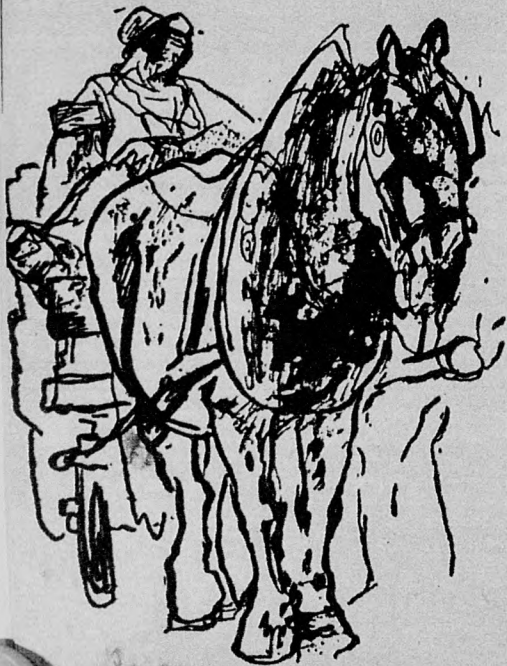
Művészek munkában

A rajz lehetőségei

Michelangelo szerint a képzőművészetek anyja a rajz. A festészet, szobrászat és építészet nem képzelhető el kellő grafikai készség nélkül, alaposan átgondolt alkotás csak találó vázlatok segítségével valósítható meg. Élesszemű műbírálok legtöbbször a rajzok alapján döntenek egy-egy mester képességei fölött, a legjobb művészettörténészek pedig azt állítják, hogy a régi nagy stílusváltozásokat a legvilágosabban mindig is grafikai téren lehet kimutatni. Az átmeneti korszakok művészeinek hovátartozását vázlatok alapján határozzák meg, különösen a róneszansz és barok között használják a döntőbíráskodásnak ezt a módszerét.

Gy. Szabó Béla : Nyugodt álom
Medgyessy Ferenc : Apám

méretek szabják meg, hanem mindig a minőség, az a bizonyos teljesen egyértelmű és kielégítő megoldás, ami a szándékot és eredményt egyensúlyban tartja. Sőt vannak, akik a maradéktalan kifejezésre, a közvetlen megnyilatkozásra alkalmasabbnak találják a rajzot, mint a kész festményt, mert az eredeti elképzelés frissességéből a kezdeti állapotban sokkal több észlelhető, mint kidolgozás után.

„A fiatal magyar festőnemzedéknek legtermékenyebb nevelője a grafika” — vallotta Szalay Lajos, ennek a generációnak kitűnő képviselője. — Változatosságra tanított, lényegét kereső szemléletre és a műfajú elvek tisztázására. Egész mai művészetünkben, beleszámítva az ifjak bátrabb vállalkozásait is, csak e téren sikerült a modern törekvéseket megalkuvás nélkül kialakítani. A képszerűség és a belső kon-

Szalay Lajos :
Öreg pajtások

strukció e
csupán a
fikai von
nyesült.

Az elm
mellett a
szabadság
ka, tulajd
lehetősé

Koffán K

strukció egyelőre nagyrészt csupán a szerényebb grafikai vonatkozásban érvényesült.

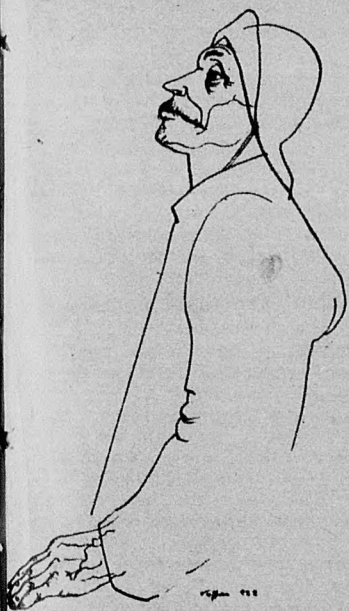
Az elméleti szempontok mellett azonban korlátlan szabadsággal folyik a munka, tulajdonképpen minden lehetséges és semmi se tilos

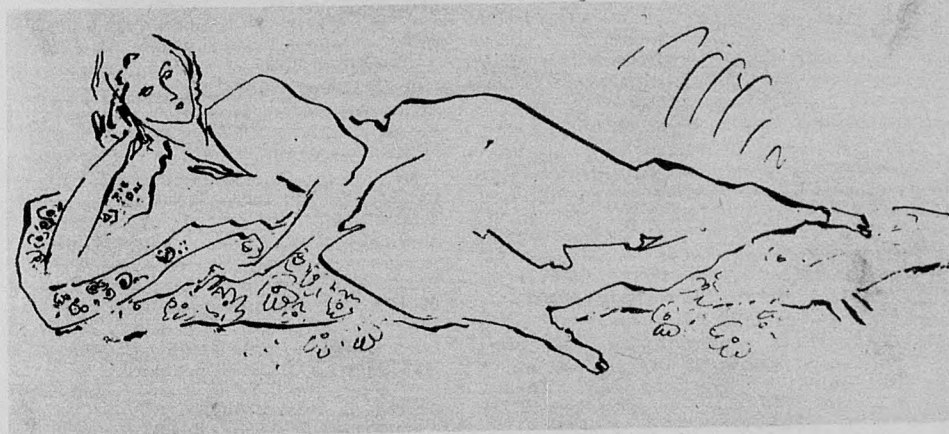
Derkovits Gyula: Pihenő halász

a rajzoló számára. A formák lehetnek szüksézuak, de bonyolultan kavarghatnak is, egy-két vonal és a pasztikus árnyékolás között számtalan átmenettel próbálkozhatnak. A rideg valóság és ellenőrizhetetlen képzelet egyaránt méltó ezekhez az eljárásokhoz, tények és fogalmak válthatják egymást a lapokon. Nyugodt életképek és torz fitorok, nagybácsik és ósszörnyek, emlékek és képtelenségek csak tárgykör szerint térnek el, a feladat felelősségében azonosulnak. Az ábrázolás eszközei is kötetlenek, a stilizálás, elvonatkoztatás, jelképezés, meghatározás csupán a magatartásban különbözik, a mesterség szellemében könnyen találkoznak. Ez az általános összefoglaló szerep biztosítja a rajz jelentőségét, hozzátartozik az alpműveletekhez, egyben a legnehezebb képleteket is megoldja. Illik rá a paradoxon, persze feltételes módban: kis kép, de nagy mű.

Pogány Ó. Gábor

Koffán Károly: Tünődés

Hincz Gyula: Rajz

A HATSZÁZKILENCVENKETTÉS

Írta: TERESCSÉNYI GYÖRGY

Szürke vasóriás volt, amolyan szabványos, hosszú és otromba teherhajó.

Amíg épek és használhatók, amíg a partszélen vesztegelnek, vagy amikor fürge gőzösök vonszolják őket, ügyet sem vetünk rájuk. Szénnel, kövel, homokkal töltik tele gyomrukat, aztán megint kiürülnek. Töltekeznek és kiürülnek egy hosszú és kínos élet végtelen egyhangúságában.

Élet? ... Tehetetlen anyagokkal kapcsolatban nem szokás erről beszélni. Micsoda élete, szenvedése, halála és megdicsőülése lehet egy teherhajónak?

A 692-est, mert ez a neve neki, valahol lenn, Csepel alatt vasércel töltötték meg. Egy mérges kis gőzös vette vontatókötéltre több társával együtt. Alighanem csak ebben az egy teherhajóban volt szokatlanul súlyos anyag s ez a körülmény okozta a bajt. Az összekötőhid alatt megfarolt a 692-es, a kormányos nem számított a térü tehetetlenségi erejére, a pöfögő, mérges kis gőzöst nem lehetett már megállítani és a vasslepp nekivágódott a hidpillérnek.

Meglehetősen ritka az ilyen vízi baleset. Ez sem okozott különösebb zavart, mert hiszen csak anyagok romlása következett be, állati, vagy emberi életben nem esett kár. A hidláb gránitciklája bezúzta a vassbordákat, a teherhajó percek alatt süllyedni kezdett. Nem lehetett mást cselekedni, mint félrevontatni a roncsot, nehogy a hidív szabad útjában üljön a fenékre s halott tömegével elzárja a közlekedést. Óvatosan a part felé vonták tehát és hagyták, hogy ott lehelje ki lelkét.

Ez mintegy nemsfél esztendővel ezelőtt történt.

Úgy volt, hogy hamarosan elszállítják, kiemelik, szétbontják, leúsztatják a hajó „földi maradványait”. Nahát, erre sokáig kellett még várni.

Hosszú hónapok múltak el és a roncs kezdett hozzátartozni a tájhoz. Már messziről kibontakozott a formája, a szürkülő három számjegy, szomorú halott feje és a víz örvényei, amelyek zubogtak és gyűrűztek körülötte. Mintha felakarták volna oldani, szétbontani és elhordani megmeredt, kemény testét.

Egy késő őszi napon végre feltűnt a roncs mellett egy hatalmas dereglye. Szorosan az elsüllyedt hajó mellett macskázott le. Akkor már nap, mint nap bámészkodók, ténszergők és sétálók gyűltek össze a töltsén. Nézték a végtelenséget. Szabadnapos villamoskalauzok,

munkátlan munkásemberek, messze elcsatangoló szerelmepárok s néhány levegőző, sétáló ember ácsorgott a parton. Dideregtek és halkán beszélgettek, mint minden temetésen s találgatták, hogy mi is fog történni?

A dereglyéről tutajokat szereltek a roncs fölé. Gépeket kapcsoltak be, furcsa tömlöket s vezetékeket kezdtek el működtetni s a parton megindult a találgatás:

— Sűrített levegővel emelik fel... Előbb kipumpálják belőle a vizet s akkor magától felemelkedik...

Igy multak a napok és a laikusok csoportja nem tudott rájönni a roncs körül folyó munka okára és céljára. Csak amikor a kubikosok is megjelentek és pallókat kezdtek felszerelni a töltés lejtőjére, akkor sejtődtek fel homályosan a dolgok:

— Ohó! Előbb a rakományt hordják ki belőle!

Ilyesmi történt. Emberderék vastagságú tömlöket nyújtottak le a szörnyeteg gyomrába, és pumpáltak ki vagy be valamit. Sűrögték a lápon, hatóles csákllyakkal kolorásztak a hasában, és bömböltették a motorokat, amelyekhez külön vezetéken a partról vitték be a villanyáramot. Egy délután megszólalt egy kis veresorrú, zubonyos emberke. Ő is bámészkodó volt ugyan, de technikai szakértelme elképesztette a körülállók:

— Kérem — hadarta hevesen, ellentmondást nem tűrő biztonsággal, — a hajó vasércet tartalmaz és azt most kiszívatták belőle.

— Marhaság — dörmögött hátul valaki, — vasat szívat maga pumpákkal?

— Igenis kérem! — vitatta igazát emez. — Mert tudja meg, hogy az az érc ottan salakérc. Az egyik motor felzurbolja, a másik kiszívja a vízzel együtt. A tutajon a salak leül, a víz lefolyik.

Mindennap valami más megoldását és magyarázatát lehetett hallani. Lassan kibontakozott és kezdett érthetővé válni a munka. Csakugyan a vassalakat pumpálták ki a hajóból. De a partiak kiegészete szakadatlanul működött. Egy délután kövér asszonyosság köré csoportosultak. Homályosodó alkonyat terjengelt már, a roncs fölött irlámpák szikráztak. Azt mondta a kövér asszony:

— Most megy le a búvár! Látják, az az ott, az a hordóforma feketel!

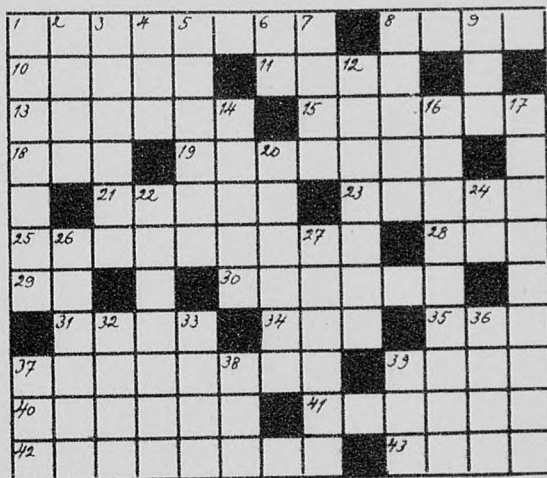
Kimeresztették a szemüket, de a ködben csak imbolygó alakokat, szerkezete-

Déliabál

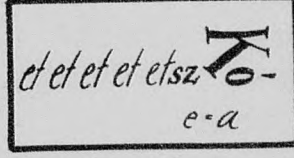
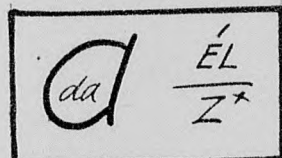
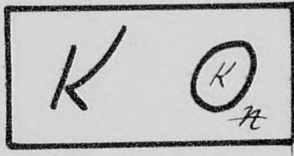
KERESZTREJTVÉNY

Vízszintes sorok: 1. Magyar Szinház nagyoperettje. 8. Ázsiai faj. 10. Leány-név. 11. co vezér. 13. Halottak nyughelye. 15. Nem család nem 18. E. M. A. 19. Névelővel egyedül él. 21. Híres zeneszerző. 23. Háznak vannak 25. Imában előfordul. 28. Ellek. 29. Nádor Andor. 30. Anyuka becézve. 31. Női név. 34. Vissza: Idegen női név. 35. Kis Egly Géza. 37. Mutatvány, idegen szóval. 39. vagy. 40. Pipereszer franciául, fonetikusán. 41. Nézni első betű kétszer. 42. Zsonglőr betűi keverve. 43. Valóban angolul.

Függőleges sorok: 1. Idős katona. 2. Kítüntetés. 3. Senki németül. 4. Dénesy Kató Etel. 5. Vissza: Az embernek fontosak az 6. Egyforma mássalhangzók. 7. Menyasszonyom. 8. Idegen női név. 9. A. O. Á. 14. Nem rólam, sem rólad. 16. Két női név. 17. A vízszintes 1. szerzője. 20. Erényei költőiesen. 22. Névelővel (ékezet fölőleges) mosás után van. 24. Disznólak. 26. Régi zenész. 27. Gyalog betűi keverve. 32. Európát és Ázsiát el- választó hegység. 33. Két egyforma gyerek. 36. A rendezvén a fiú csak...

BETŰREJTVÉNYEK

A mult számban között kereszt-rejtvény helyes megfejtése

HÁROMMAMA BAL
ELIMÁR ARENDA
NAPOSOLDAL UC
RAKPAK RDET K
ILA L BIRKOZÓ
KA ALANDOLÁS
ROVARA LASIT
SASCHA BNTGI
AKAR GRANT RT
AJKSZÓ JÓ LAK
RAAA NYAVALYA

A 31. szám betűrejtvényeinek megfejtése

1. Kánonének. 2. Lefölöz. 3. Fellendülés. 4. Pillangó. 5. Andok vonulata. 6. Gigoló.

A DÉLIBÁB előfizetési ára: negyedévre 2 pengő 40 fillér, félévre 4 pengő 80 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 20 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány-utca 12. Telefonszámaink: Szerkesztőség: 225-461. Kiadóhivatal: 223-882, 423-771. Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9244.

„Forrás“ Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt.
mélynyomása, Budapest

Ha kiolvasta a DÉLIBÁB-ot, küldje ki a frontra harcoló katonáinknak Továbbítja a Vöröskereszt Budapest VIII. ker. Baross-utca 15

Maria Holst,
Willy Forst nagy operett-
filmjeinek főszereplője.
Legközelebb a „Bécsi
vér”-ben láthatjuk viszont

TOSITÁSI BÉLYEG

...tis ex a bélyeg igazolja,
...On biztosítással kap-
...tos hetti vevője oxen lap-
...Ne fogadja el a lapot, ha
...bélyeg nincs rányomva!